DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 206. szám — 1940 szeptember 11 szerda — Ára: 12 fillér

Marosvásárhely visszatért, honvédeink ma kincses Kolozsvárt szabaditják fel

Berlini követünk átnyujtotta Hitler vezér és kancellárnak a Kormányzó kéziratát

Teleki miniszterelnök erdélyi útja során tájékoztatót adott a nemzetiségi kérdés kezelésére

Lángtengerben áll London kikötőnegyede

Mátyás igazsága győzött, ma Kolozsvár tér vissza.

A diadalmasan előretörő honvédeink egyik állomásról a másikra vonulnak és útjuk több, mint diadalút. Amerre feltünnek a háromszínű magyar zászlók, tomboló lelkesedéssel és virágerdővel fogadja őket a visszatérő területek népe. Magyarok, németek és románok hozzák el a nyár virágát és nincs szem könny nélkül, nincs szív meleg testvéri érzés nélkül.

Régen zengő magyar város-nevekkel vannak tele a lapok és régen hangzott drága hangok özönét ontja a rádió-közvetítés. Himnusz és Hiszekegy úgy zeng, cseng, bong, mintha nem is húsz esztendő telt volna el rabságban, mintha ott, a rab földön is énekelhették, zenghették volna véreink ezeket a drága énekeket...

Minden város új öröm, minden új öröm ezrét, meg ezrét hozta vissza testvérinknek, akiknek túláradó lelkesedése több mint öröm, nagyobb, mint élmény. Honvédeink lankadatlan, fáradhatatlan menetelése diadalút és az, aki ebben az izgalmas útban ott lehet, élete legszebb napjainak fogja hirdetni minden időkig ezt az utat...

És ma diadalmas előretörésünknek legszebb állomása érkezett el, **kincses Kolozsvár, igazságos Mátyás királyunk szülővárosa,** győzedelmes igazsága a magyar történelmi multnak virágzik ki a mai napon az ősi magyar város uccáin. Amit titkon remélt és várt a nem csüggedők hada, ma valóság. Szent Mihály templom tornyán magyar zászló leng, Fadrusz János gigászi méretü szobra alatt magyarkönnytől harmatos virágokon táncolnak táltos paripákra emlékeztető lovaink és dübörgő honvéd díszmenet hirdeti, hogy Kolozsvár magyar volt és örökké magyar marad...

Kolozsvár után a magyar honvédség folytatja diadalútját és szinte órák alatt birtokba veszi a visszaitélt területek egészét. Azután következik ünnepélyes megpecsételése az újratalálkozásnak: **szeptember 15-én Horthy Miklós kormányzó az egész felszabadult terület és csonkaország képviselőinek jelenlétében bevonul Kolozsvárra.** Erről a bevonulásról a külföldi rádiók is helyszini közvetítést adnak, az egész világ hallani fogja, hogyan örül az újratalálkozás ünnepi percében a feltámadásért dolgozó trianoni és a rabságban sinylődő erdélyi magyar.

Tegnap visszatért az ősi Marosvásárhely, Erdély egyik legjelentősebb és legdicsőbb multú városa. Mintegy harmine országgyülést tartottak itt valaha az erdélyi rendek. Itt választották a Postaréten, Erdély fejedelmévé a szabadsághős Rákóczi Ferencet. Ebben a városban mondották ki a világon legelőször a szabad vallásgyakorlat elvét 1571-ben.

Marosvásárhelyen van a Telekiféle könyvtár, gróf Teleki Sámuel világhirű 70.000 kötetes könyvtára.

E város minden köve a magyar multat beszéli.

A Kormányzó kéziratának átnyujtása Berlinben

Berlin, szept. 10. (Német Tl.) A Führer kedden fogadta Sztójay Döme berlini magyar követet. A magyar követ átnyujtotta a Führernek Magyarország kormányzójának kéziratát. (MTI.)

A honvédvezérkar jelentése

A honvédvezérkar főnöke közli szeptember 10-én 20 órakor: Csapataink a mai napra kitüzött menetcélokat, általában Magyarborgó, Válaszút, Bonchida, Szentgothárd vonalát keleten, a bécsi döntésnek megfelelő határt: Mezőbánd, Nyárádtő, Balavásárnál, továbbá a Kis- és Nagyküküllő közti hegyvonulatot, a gyergyói medencét és Békás szorost tervszerűen a lakosság nagy lelkesedése közepette elérték.

Szeptember 11-én megszálljuk Kolozsvárt, Kolost, továbbá a Székelyföldön Székelykeresztur, Székelyudvart, Csikszeredát és a Gyimesi szorost.

Erdély virágos kertjében...

A kalotaszegi vidék központjában, Bánffyhunyadon minden képzeletet felülmuló lelkesedéssel fogadták honvédeinket.

Bánffyhunyad, szept. 10. A Körös völgyében előrenyomuló hadsereg csapatai **hétfőn Erdély egyik virágoskertjébe jutottak. Bevonultak Kalotaszeg vidékére, ahol mintegy 40 ezer magyar él elszigetelten, a román többségü községek között.**

Kalotaszeg középpontjában, Bánffyhunyadon a magyar honvédeket **minden képzeletet felülmuló és szünni nem akaró lelkesedéssel fogadták.** Bánffyhunyad lakossága a kora reggeli óráktól kezdve talpon volt. Hatalmas diadalkaput állított fel a nagyközség határában és **a kalotaszegi községek legényeiből összeállított lovasbandérium is itt helyezkedett el.** A diadalkaputól egészen a főtérig sürü sorokban sorfalat állt Kalotaszeg népe **szinpompás régi eredetü, gyönyörü magyar viseletében.** A kalotaszegi községek küldöttségei, **megfakult zászlókkal érkeztek. Ezekre a zászlókra még nagyapáik esküdtek fel és most a román uralom után felszabadult lélekkel vették elő őket rejtett helyeikről.** A bécsi döntés értelmében a románokhoz jutott három kalotaszegi község küldöttsége is megérkezett, zászlójukon **gyászfátyollal. Felejthetetlen látvány volt a gyönyörü viseletben pompázó remek magyar nép hosszu sora a főtérig.**

A főtéren Nagy Miklós alpolgármester üdvözölte az elővéd dandárparancsnokát. Elhozták az elől menetelő ezred zászlóját, amelyet egetverő lelkesedés közben virágokkal díszítettek fel.

A magyar honvédek fogadására rendezett ünnepség színhelyén elsőnek Bokor Márton ref. esperes köszöntötte az éldandár parancsnokát és a magyar honvédséget. Hálatelt szívvel mondott köszönetet Kalotaszeg népe nevében Horthy Miklós kormányzónak, gróf Teleki Pál miniszterelnöknek és Csáky István gróf külügyminiszternek.

Keresztes Károly katolikus plébános mondott ezután üdvözlő beszédet, majd Szentimrei Ferenc nyug. százados a frontharcosok nevében, Ilosvay Árpád pedig az iparosok nevében mondott lelkes hangú üdvözlő szavakat, utána a kalotaszegi hölgyek több képviselője, majd egy kislány és egy kisfiú hatalmas virágcsokrot nyujtott át az éldandárparancsnoknak.

Marosvásárhely, Széchenyi tér.

Marosvásárhely. Kossuth-szobor és kat. templom. A szobrot a románok eltávolitották.

aki szívből jött köszönettel válaszolt azért a határtalan és lelkes fogadtatásért, amelyben a kalotaszegiek a magyar honvédeket részesítették. Bánffyhunyad lakossága a bevonulás napján egész nap az uccán hullámzott.

22 év óta rejtegetett magyar lobogóval fogadták a magyar páncélosokat Besztercén

Beszterce, szeptember 10. A felszabaduló erdélyi részekre bevonuló magyar katonaságot Beszterce városa is mámoros lelkesedéssel üdvözölte. A város lakossága és a környékbeli nép — vegyesen magyarok, szászok romanok — már kora reggel óta elleptek a város főterét, arra számítottak, hogy a honvédcsapatok korán megérkeznek. Egészen délután fél 4-ig várakozott kitartással az egybegyült tömeg, szüntelenül éltetve Horthy Miklós kormányzót és a magyar katonákat. Az üdvözlésre készített emelvényen díszmagyaros notabilitások, lila- és feketeruhás papok, magyarruhás diákok és nők várakoztak. **A tömegben igen sok magyar lobogó lengett, majdnem valamennyi az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület címeres zászlaja, amelyeket 22 év óta rejtegettek.** Fél 4 óra volt, amikor kürtjel felhangzása után feltűntek a katonai motorosok. **Páncélos gépkocsik és hatalmas harckocsik vonulnak fel dübörögve, a tömeg áttöri a kordont, hogy közel férkőzzön a magyar katonákhoz. Virágokkal borítják el a bevonuló motorosokat.** A vezénylő tábornok az emelvény elé érkezve, leszáll gépkocsijáról és helyet foglal az emelvényen, hogy meghallgassa a város minden rétegének üdvözlését. Miután a tömeg elénekelte a Himnuszt, sorra a tábornok elé járultak az üdvözlő szónokok. A római katolikus főesperes teljes díszben mondta el beszédét, amelyben ismertette Besztercének és környékének a magyar történelemben viselt szerepét, majd kijelentette, hogy erős elhatározásuk, hogy mindazokkal, akik e földön születtek, testvéri szeretetben akarnak élni, mint ahogy Krisztus megparancsolta: megértésben, szeretetben, keresztényi szeretetben.

A magyar kálvinista egyház nevében **Zsigmond János** református lelkész mondott köszönetet a magyar katonáknak.

Beszédét e szavakkal fejezte be:

— Kérlek titeket, magyar testvéreim, hogy amikor elkövetkezik az igazságtevés ideje, ez az igazság magyar igazság legyen, a szeretet, megbocsátás, a jóság igazsága.

A görögkatolikus, majd a görögkeleti román egyház lelkészei, Beszterce város és Beszterce megye romániai nevében biztosították a magyar katonaságot lojalitásukról.

A nőegyletek és a frontharcosok üdvözlésének elhangzása után a vezénylő tábornok emelkedett szólásra. Viharos éljenzéssel köszöntötték és mindenfelől elhalmozták virágokkal.

Ezeket mondta:

— Magyar testvéreim! A magyar királyi honvédség nevében hálásan köszönöm ezt a szívből jövő, gyönyörű ünnepeltetést. Hogy ezt a szép napot megérhettük, köszönhetjük elsősorban Magyarország főméltóságú kormányzója és vezető államférfiai bölcsességének, a baráti nagyhatalmak támogatásának és elismerésének, Erdély népei hazafias és lelkes magatartásának és nem utolsó sorban a magyar honvédség erejének, amelyet itt jelképeznek a páncélosok.

A tömeg a tábornok szavait viharos tetszésnyilvánítással szakította meg és szüntelenül felhangzottak kórusban:

— Éljen Horthy Miklós! Éljen a magyar hadsereg! Teleki, Csáky! Hitler, Duce!

Teleki miniszterelnök tájékoztatót adott a nemzetiségi kérdés kezelésére

Budapesti jelentés közli, hogy gróf **Teleki Pál** miniszterelnök Nagyváradon tájékoztatta a hatóságok vezetőit a kormánynak **a nemzetiségi kérdésről vallott felfogásáról.**

Többek között a miniszterelnök kifejtette, hogy a kormány igazságos, emberséges és méltányos nemzetiségi politikát kíván folytatni, amely európai és egyben magyar. Biztosítja a teljes jogi és tényleges egyenlőséget, a nyelv szabad használatát a magánéletben, mint az iskolában és nemzetiségi kulturális intézményeknél is. Ezzel szemben természetesen feltétel nélküli hűséget követel a magyar állam iránt, jóakaratú együttműködési készséget és munkát az állami, gazdasági és kulturális élet minden vonalán.

A miniszterelnök kifejtette, hogy a kormány tudatában van annak, hogy megértő nemzetiségi politikája **a szentistváni misszió kiteljesedése,** amely a magyar nemzet és a magyar állam legfőbb feladata a Kárpátok medencéjében.

GRÓF TELEKI PÁL ÖRÖMKÖNNYES FOGADTATÁSA OTTHONÁBAN, NAGYBÁNYÁN

Nagybányán hatalmas ünneplő tömeg várta gróf **Teleki Pált.** Magyar ruhába öltözött leányok és asszonyok sorfala között vonult fel kíséretével a városháza dísztermébe, ahol régi meghitt embere és munkatársa, **Korponay Kornél** földbirtokos üdvözölte örömtől elcsukló hangon.

A miniszterelnök maga is könnyekkel küzdött. Válaszában kiemelte **gróf Teleki Pál,** hogy nehéz helyzetben van, mert tulajdonképpen neki mint idevalósinak kellene az érkező anyaországbelieket köszöntenie. Munkára, kitartásra kérte Nagybánya lakosságát s a szociális munkában való példaadó elöljárásra, amint azt Nagybánya szociális intézményei a multban is megtették.

Mélyen megindító volt, amint gróf Teleki Pál régi ismerősei, egyszerű földművesek, iparos emberek, régi tisztviselők, kereskedők járultak sorra a miniszterelnökhöz, kezet szorítottak vele, megölelték, örömtől sugárzó arccal nézték, lesték minden szavát.

Maniu utolsó megbeszélése Kolozsvárott

Bukarest, szept. 10. (Bud. Tud.) Maniu Gyula kedden este Kolozsvárra utazott, hogy még egy utolsó megbeszélést folytasson és a magyar fennhatóság alá kerülő románság politikai vezetőjének utasításokat adjon. Még a Kolozsvárra való bevonulás előtt visszatér Bukarestbe és ott végleg megtelepszik.

Vígszínház mozgó

Ma is csak 16 éven felülieknek a legizgalmasabb bűnügyi film:

A 13-as ház

Főszereplő: **Olga Csehova** és **Petrovics Szvetiszláv.**

A honvédség diadalmas bevonulása Máramarosszigetre, Szatmárnémetibe és Nagyváradra!

Kormányzó Urunk mámoros fogadtatása!

APOLLO FILMSZÍNHÁZ Telefon: 25-09

Előadások kezdete naponta délután 5, 7, 9 órakor.

Ma szerdán, 11-én

KATHERINE HEPBURN és CARY GRANT főszereplőkkel:

A szerelem beleszól

Kormányzó Urunk diadalmas bevonulása Szatmárnémetibe és Nagyváradra.

Vasárnap ünnepli az ország Kolozsvár visszatérését

A honvédség tudvalevően ma, szerdán vonul be Erdély egykori fővárosába, Kolozsvárra. Az eredeti terv szerint Kolozsvár visszatérését ugyanolyan ünnepélyes keretek között óhajtották megünnepelni, mint két évvel ezelőtt Kassa felszabadulását. Ezúttal azonban tekintettel kellett lenni a közlekedési nehézségekre, amelyek főként abból származnak, hogy Kolozsvár még Nagyváradtól is tekintélyes távolságra fekszik. Kolozsvár visszatérését ezért csak szeptember 15-én, vasárnap ünneplik. **Szombaton este Budapestről különvonaton indulnak az ünnepség összes hivatalos résztvevői, köztük az országgyűlés két házának tagjai, a felszabadult Kolozsvárra.** Autón Kolozsvár még erre a napra sem közelíthető meg, mert az ujonnan felszabadult országrészekkel a közlekedést rendeleti úton úgy szabályozták, hogy egyelőre magánfelek semmiképpen sem utazhatnak oda.

Vasárnap a fővárosban és az ország számos más városában ünnepségeket rendeznek Kolozsvár visszatérésének örömére. Mint ismeretes, ugyanekkor tartják meg Budapesten azt a tüzijátékot is, amelyet Szent Istvánkor a kedvezőtlen időjárás miatt el kellett halasztani.

A román szobrokért tűzoltófelszerelés maradt Nagyváradon

Rehák Tamás debreceni tűzoltóparancsnokot, mint megírtuk, a belügyminiszter megbízta a nagyváradi tűzoltóság megszervezésével. **Rehák parancsnokkal együtt Debrecenből héttagú legénység is ment Váradra,** mely kiegészült a másfelől kivezényelt tűzoltókkal és így Nagyváradon három teljes kiképzőkerettel kezdte meg munkáját Rehák parancsnok.

A tűzoltóság felszerelését a románok Nagyváradon hagyták, azzal a feltétellel, hogy megkapják cserébe a váradi román szobrokat. A tűzoltófelszerelés azonban siralmas állapotban van. Minden hiányos és primitív, a románok semmit sem pótoltak, a tűzoltószerek elhasználtak. A laktanya ajtajairól hiányoznak a kilincsek, sőt a villanyvezetéket is több helyen leszerelték. Rehák Tamás parancsnokra tehát, aki országosan elismert, kiváló tűzoltótiszt, hatalmas munka vár, amíg Nagyváradon ehhez a nagy magyar városhoz méltó tűzoltóságot tud szervezni a román uralom alatti elhanyagoltság után.

Olcsóbb lesz a vasúti árú és személyszállítási tarifa a visszatért részekkel, főleg a Székelyfölddel

A Székelyföldet az ország többi részétől nagy távolság választja el és ez a tény ennek a színmagyar országrésznek közlekedés-földrajzi és gazdasági helyzetét már a multban is hátrányosan érintette. A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ezeket a hátrányokat akarja kiküszöbölni akkor, amikor részben az áru és személyi díjszabás terén foganatosít jelentős változásokat, részben pedig a Székelyföld közvetlen összeköttetésének megteremtésére irányuló munkálatokat rendel el.

A miniszter szeptember 6-án kiadott rendeletében az államvasutak árutarifáit új alapokra helyezte. 200 km-es távolságokon felül ugyanis az áru fuvarozási díjtételeket fokozatosan csökkentette, úgyhogy a mérséklés a nagy távolságokon eléri a 10—15 százalékot is. A többi európai államok nem leszállítják, hanem egymás után emelik vasuti tarifáikat. A Székelyföld visszacsatolásával a távolságok kitolódtak. Marosvásárhely 528 km-re, Szepsiszentgyörgy 781 km-re van vasúton a fővárostól. A miniszter most kiadott rendeletével az 500 km-t meghaladó távolságokon a menetdíjakat ismét lényegesen leszállította. Az új menetdíjak, amelyek már szeptember 11-án életbe is lépnek a nagyobb távolságokon, a tavalyi 22, illetőleg 3 százalékos mérséklésen felül további 10 százalékig terjedő mérséklést jelentenek. Így például a személyvonati III. kocsiosztályú menetdíjak 500 km-en felül 20 km-es övezetenként már csak 10—10 fillérrel emelkednek. Mint jellemző példát említjük meg, hogy a Budapesttől 400 kilométerre fekvő Kolozsvárnál a személyvonat III. osztályú menetdíja az új tarifa szerint 12.50 pengő lesz, míg a 781 km-re, tehát a majdnem kétszerakkora távolságra fekvő Szepsiszentgyörgyre való utazás, csak 15 pengőbe, vagyis egyötöddel fog többe kerülni. Kedvező képet kapunk akkor is, ha a magyar menetdíjakat összehasonlítjuk a román államvasutak vonalain a visszacsatolás előtt érvényben volt vasuti menetdíjakkal.

A román gyors vasuti menetdíjak 6-tól 43 százalékkal, a személyvonati menetdíjak pedig 40—103 százalékkal drágábbak, mint az új MÁV menetdíjak. A díjszabási intézkedéseken kívül a miniszter elrendelte azoknak a vasútépítési munkálatoknak az előkészítését, amelyek azt célozzák, hogy a Székelyföld az ország többi részével mindvégig magyar területen közvetlen vasuti összeköttetést kapjon. A közvetlen összeköttetés leghamarabb a Marosvásárhelytől északra vezető keskenyvágányú vasútvonal bekötésével lesz elérhető. A Székelyföld gazdasági és közlekedési helyzetére vonatkozóan életbevágó fontosságú lesz az az összeköttetés, amely a Beszterce és a Maros völgyét köti össze. A miniszter új vasútvonal építését tervezi Marosvásárhely és Székelykeresztur között is. Addig is, míg ezek az útvonal összeköttetések megépülnek, a Székelyföld forgalmának bekapcsolása érdekében a kormány tárgyal az illetékes román tényezőkkel, hogy a megszakított vonalon átutazó jogokat nyujtsa a Székelyfölddel lebonyolódó magyar személy- és áruforgalom részére. Ezenkívül vonatpótló autóbusz és tehergépkocsi járatok forgalomba helyezését tervezik. Az erdélyi úthálózat rendkívül elhanyagolt állapotban van. A katonai megszálló csapatokkal csaknem egyidejüleg a kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium illetékes osztályainak szakemberei is megjelentek a felszabadult területeken, hogy tanulmányozzák a közlekedési állapotokat.

A románok nagy károkat okoztak a kivonuláskor

RÓMA, szeptember 10. A Resto del Carlino a visszacsatolt területek fokozatos megszállásával foglalkozva hangsúlyozza, hogy nem volt olyan hely, ahol a fogadtatás ne lett volna rendkívül lelkes. A lakosság ajkán mindenütt felhangzik Mussolini és Hitler neve. Igen nagy lelkesedéssel fogadta a bevonuló honvédeket Szászrégen közönsége is. Nagyváradon a város két legnagyobb terét Mussoliniről és Hitlerről nevezték el. A magyar csapa-

Uj üzlet! Uj üzlet!
Szent Anna utca 6 szám alatt megnyilt
Wawruch Alajos
kesztyűsmester
üzeme és üzlete. Elsőrendü bőrkesztyűk gyártása és eladása, nagyban és kiosinyben. Mérték utáni készités.
Javitás, tisztitás, alakitás szakszerüen.

toknak bevonulásukkor meg kellett győződniök arról, hogy a románok ellentétben a bécsi döntés rendelkezéseivel, nagy károkat okoztak és sok olyan dolgot elvittek, amit a bécsi üntés értelmében megfelelő állapotban helyén kellett volna hagyniok. Igy például Sepsiszentgyörgyről elvitték az ottani dohánygyár gépeit. A távbeszélő és távíróberendezkedéseket mindenütt elpusztitották, vagy elvitték. Kinos hatást keltett az a hir is, hogy a Romániában maradt magyarokat tömegesen bocsátják el állásaikból. Magyar részről egyelőre nem akarnak túlzott jelentőséget tulajdonitani a híreknek, amelyek valószinüleg csak pillanatnyi visszahatást jelentenek. Remélik azonban, hogy Antonescu miniszterelnöknek gondja lesz rá, hogy a bécsi rendelkezéseket tökéletesen végrehajtsák.

Kanadában telepszik le a volt román király

Bukarest, szept. 10. Svájcból érkezett hirek szerint Károly exkirály nem Portugáliában, hanem kanadai birtokán fog letelepedni.

Genf, szept. 10. Károly volt királynak Luganoban ugyanazt a lakosztályt bocsátották rendelkezésére, amelyben annak idején I. Károly király és Carmen Sylvia királyné lakott. A berni román követ, aki a volt király megérkezése alkalmából Luganóba jött, visszautazott Bernbe — hir szerint, — hogy előkészitse a volt király utazását. A király külön vonata minden pillanatban menetkészen áll a luganói pályaudvaron. Svájc szövetség tanácsa a volt román királynak egy hónap tartózkodási engedélyt adott azzal a kikötéssel, hogy Svájcban semmiféle politikai tevékenységet nem fejt ki. Hír szerint Lupescu asszony ugyanabban a szállóban vett ki lakást, mint Károly exkirály.

Bukarest, szept. 10. Mint kiderült, Károly volt király, amikor megtudta, hogy Balcic Bulgáriához kerül, a balcici királyi kastélyt 90 millió leiért eladta a román államnak.

Róma, szept. 10. Mint az olasz lapok Firenzéből jelentik, Helena román anyakirálynő Drezdából Firenzébe érkezett és itt találkozik nővérével, Irén görög hercegnővel, a spalatói királyi herceg feleségével. A román anyakirályné csak rövid ideig marad Firenzében, néhány nap mulva hazautazik Romániába.

Károly király nevét törlik a román hadseregben

Bukarestből jelentik, hogy rendelet jelent meg, melynek értelmében Károly volt király nevét törülni kell a hadseregben és minden intézményben. A kormány légügyi minisztériumába államtitkárá kinevezték Lienscu ezredest.

Antonescu tábornok, miniszterelnök elrendelte 11 tábornoknak a hadseregből való kitaszitását, súlyos alkalmatlanság és katonához nem méltó magatartás miatt. Az államvezető fenntartotta magának a jogot arra, hogy a 11 tábornokot politikailag felelősségre vonja és vagyonuk eredetét megvizsgálja.

Antonescu figyelmeztetése a román rendőrséghez

Antonescu szózatot intézett a román rendőrséghez és megparancsolta, hogy ezentúl „emberhez méltón" bánjanak a foglyokkal. „A román rendőrség módszerét — hangoztatta a miniszterelnök, — mint fogoly magam is tapasztaltam. Azon leszek, hogy a bántalmazást és a jogtalan kellemetlenkedést kiirtsam."

A Román Nemzeti Bank vizsgálata már is megállapította, hogy udvari méltóságok viselői hivatalos árfolyamon vettek valutát, azt zugforgalomban uzsoraáron eladták.

ELTÖRÖLTÉK A CÍMEKET

A berlini, párisi, szentszéki, ankarai, berni, washingtoni, lisszaboni és stockholmi román követeket hazarendelték; mexikói, kopenhágai, helsinki, teheráni és a rio de janeiroi román követségeket azonnali hatállyal megszüntették.

A „kegyelmes úr" megszólítás és minden más címet mindenki számára a mai nappal eltörölték Romániában. Antonescu hivatalos címe: államvezető, megszólítása pedig: tábornok úr.

A román nemzeti párt gárdáját megszüntették, vagyonát elkobozták és a miniszterelnök rendelkezésére bocsátották.

(Bud. Tud.) A Porunca Vremii mai száma „Időszerü arcképek" főcim alatt az első oldalon „Jorga Miklós hóhér boncolása" alcimmel ellátott cikkében rendkivül gúnyos hangon foglalkozik Jorga „összes büneivel". A vasgárda lapja taglalja a román történelem „atyjának" tudományos elméleteit és felsorolja folytonos politikai pálfordulásait; végül pedig irodalmi, tudományos és politikai „markotányosnönek" nevezi a román akadémia díszét.

Maniu Kolozsvárról visszaérkezett Bukarestbe, állitólag ott is telepszik le.

A Bud. Tud. jelentése szerint a román fővárosban úgy tudják, hogy Vajda-Voevod Sándor Erdélyben marad s Maniu helyett átveszi a magyar uralom alá kerülő románok vezetését.

BUKAREST, szeptember 10. A vasgárdista mozgalom felszabadulása óta rendkivüli arányokban terjed. Elősegíti ezt az a tény, hogy Codreanu annakidején teljesen misztikus alapon szervezte meg mozgalmát és annak kezdetben Mihály arkangyal légiója nevet adta. Károly király lemondása Szent Mihály-napján történt, amibe a nép Mihály arkangyal csodatételét látja. Ezenkivül szentül meg vannak győződve arról, hogy Codreanu nem halt meg, hanem Németországba menekült és onnan a napokban mint győzelmes vezér fog visszatérni.

Horia Sima, már mint a „vasgárda kapitánya" közleményt juttatott el a bukaresti sajtóhoz, amelyben felszólítja a lapokat, hogy az ő aláírása nélkül semmit se közöljenek a vasgárdáról. A kapitány megcáfolta, mintha ő országszerte megtiltotta volna a legionárius tüntetéseket és dalokat. Csak Bukarestben tilos a tüntetés. A vasgárdista zöld egyenruháját ezentúl kizárólag a vasgárda karhatalmi alakulatai: a legionárius rendőrség tagjai viselhetik. A legionárius rendőrség Adakaleh szigetén fogta el Marinescu tábornokot, amint álnéven, munkásnak öltözve, hamis útlevéllel akart Jugoszláviába szökni.)

A német repülőgépek minden méretü bombával támadtak az angol célpontokat

BERLIN, szeptember 10. A vezérő főparancsnokság közli:

Angol repülőgépek szeptember 10-re virradó éjszaka is bombákat dobtak Észak-Németország oly helységeire, amelyek távol feküsznek mindenféle katonai célponttól. Berlinben és más városokban több ház könnyebben vagy súlyosabban megrongálódott.

Német vadász- és harcirajok folytatták egymást követő megtorló támadásaikat az angol főváros hadászatilag fontos célpontjai ellen. Amennyiben az időjárás engedte, minden méretü bombával támadtuk a kikötő és hajójavító épületeket, gáz-, viz- és villamossági müveket, valamint raktárházakat és nagy olajtelepeket. Messziről látható tüzek mutatták kötelékeinknek az irányt. Támadásokat intéztünk továbbá az Anglia nyugati és Skócia keleti partjain fekvő kikötők épitményei ellen is.

Az ellenség tegnapi vesztesége 44 repülőgép. Ezekből kettőt légvédelmünk, egyet haditengerészeti tüzérségünk lőtt le, a többit pedig légi harcban semmisitettünk meg. Huszonegy gépünk nem tért vissza.

A szeptember 10-ére virradó éjjel rossz látási viszonyok mellett néhány könnyü ellenséges harci vizijármü közeledett a francia partokhoz és tervszerüen több sortüzet adott le.

A lövések azonban állásaink mögött csapódtak be és kárt nem okoztak. Haditengerészeti tüzérségünk elüzte az ellenséget.

Egy tengeralattjárónk Prien sorhajóhadnagy vezetése alatt egy vállalkozás során hat, összesen 40.250 tonna ürtartalmú felfegyverzett kereskedelmi hajót süllyesztett el és megrongált egy gőzöst. Ugyanez a búvárnaszád szeptember 8-án már jelentette 33.400 tonna ellenséges hajótér elsüllyesztését.

Egy másik tengeralattjárónk több, összesen 15.500 tonnányi ellenséges felfegyverzett kereskedelmi hajót süllyesztett el. Egy német segédcirkáló elfogott egy semleges gőzöst az angol szigetek körül Németország által megjelölt határolt ostromzár területen.

Lángban állnak a Themze part kikötőnegyedei

Stockholm, szept. 10. A keddre virradó éjszaka az angol főváros ismét kilencórás német légitámadást élt át. A mult hét vége óta London nem kevesebb, mint harmine órát töltött a légvédelmi pincékben.

A keddre virradó éjszaka újabb borzalmakat hozott a fővárosra. A német támadás hétfőn délután öt órakor kezdődött. A leghevesebben a németek most is a kikötőnegyedet bombázták. A themzeparti kikötőberendezésekből úgyszólván semmi sem maradt s az egész kikötőnegyed **egyetlen hatalmas lángtenger.**

Ellenőrizhetetlen hirek szerint London egyik leghiresebb épülete, a Tower is megrongálódott. Egy másik verzió úgy tudja, hogy a Tower-palota maga még épségben van, a környéken azonban nagy tüz dühöng, amely a palotát is pusztulással fenyeget.

A tüzesetek száma az angol fővárosban az utolsó 48 órában megháromszorozódott s a hatóságok kénytelenek voltak felhivást intézni a lakossághoz, hogy jelentkezzék minél nagyobb számban önkéntes tüzoltómunkára.

Egyes hirek szerint az angol légihaderő pilótatartaléka lassanként kimerül s a kormány kénytelen volt felemelni a repülőszolgálatra beosztandó újjoncok felső korhatárát 30-ról 38 évre. Békeidőben csak 20 évesnél fiatalabb újjoncokat osztották be pilótajelöltnek a légiflottához.

London, szept. 10. **A legutóbbi bombázások után London legismertebb központi negyedeiben is olyan képek tárulnak a néző elé, amilyet eddig csak a külvárosokban lehetett látni. Több emeletes teljesen összeomlott házakat, kiégett felső-emeleteket, beszakadt tetőzeteket és törmelékhalmazokat az úttesten, rendőrök által elkerített háztömböket, valamint tüzoltók által vízzel elárasztott uccákat lehet látni. A romok közvetlen közelében tovább folyik a mindennapi élet. Ablaktalan vendéglőkben szolgálnak ki és kirakat nélküli üzletekben árusitanak. A színházak nagyrésze egészen megszüntette az előadásokat.**

Az angol fővárost egyetlen hatalmas füstfelhő borítja. A lakosság hangulata kezd „az ítéletnapiéhoz" hasonlitani. A leguttóbbi német támadások folyamán már sokszor 500—700 német bombavető keringett az angol főváros fölött s a semleges megfigyelők tudósításaiból is kicsendül a londoniak szomorúsága. VI. György tegnap visszatért a fővárosba és körutat tett a német légitámadásoktól okozott területeken.

Angol hivatalos jelentés megállapitja, hogy a vasárnapra virradó nagy légitámadásnak 306 halottja és 1337 sebesültje volt.

London bombázott területe igen nagy, jóformán az egész várost egyformán érték a német bombák. A tüzoltóság már nem győzi a Themze partján fekvő dokkok oltását, az időzitett gyujtó- és robbanóbombák mindig újabb és újabb pusztulást okoznak.

Német parti ütegek szétromboltak egy hajókaravánt

BERLIN, szeptember 10. (Német TI.) A véderő főparancsnoksága közli szeptember 9-én az esti órákban, hogy a német parti ütegek tüz alá vettek egy Dooverből kifutó hajókaravánt. A hajókaravánt szétromboltuk. Négy hajó visszatért Dooverbe, kettőt pedig Dealba vontattak. Ide vontattak még egy megsérült gőzöst is. A hajókaraván 8. hajóján erős füst keletkezett és a hajó helyben maradt. A német ütegek este 8.40 órakor megszakitották a tüzelést. Egy órával később messzehordó ütegeink tüz alá vettek egy Doover közelében elhelyezett üteget. Ez az üteg este megkisérelte, hogy viszonozza ütegeink meg a hajókaraván elleni tüzelését. Az angol lövegek közel kétórás harc után elhallgattak. (MTI.)

Berlin, szept. 10. (Német TI.) **A szeptember 10-ére virradó éjjel a birodalom fővárosa ellen végrehajtott angol támadások pontos vizsgálatok alapján bebizonyitották, hogy a támadások újból csak a polgári lakosság ellen irányultak. A berliniek ezeket az újabb erőszakos cselekedeteket abban a tudatban tűrik el, hogy a német légi erő valóra váltja a Führer szavát és ezentúl minden bombát ezerszeresen megtorol.** (MTI.)

Nagyvárad, szeptember 10. A honvédség által megszállt erdélyi részeken a vasúti közlekedés teljesen helyreállt. A személyforgalom zavartalan, a vonatok minden irányban indulnak.

HUNGÁRIA
filmszinház
Telefon: 24-71. szám.
Ma utoljára
A láthatatlan ember visszatér
c. amerikai filmóriás.
Világhíradók!
Előadások:
d. u. 5, 7, 9 órakor!

Költők visszatért szülőhelyei

Írta: Kardos Albert.

Hogy az a nagy darab föld, mely most ismét a haza testévé lett, menynyire magyar volt mindig, mi sem bizonyítja inkább, minthogy századokon át százával termette a magyar tudósokat, írókat, költőket. Azok közül az írók és költök közül, akiknek szülőhelyük újra magyar föld lett, hadd emeljek ki négyet, nemcsak azért, mert az irodalomtörténetben fejedelmi rangot viselnek, hanem mert szoros és sokszoros kapcsolatban vannak Debrecen városával. E fejedelmi rangú négy író és költő: Kazinczy és Kölcsey, Arany János és Ady Endre.

I.

Legközelebb, alig 35 kilométerre esik Debrecenhez Kazinczy szülőhelye: Érsemjén, melyet Kazinczy korában és még azontúl is Érsemlyénnek írtak. Ebben a színmagyar faluban látott napvilágot a magyar nemzet egyik elsőrendű ébresztője és világosítója, Kazinczy Ferenc 1759 október 27-én. A Kazinczyak nem idevalók voltak, hanem Abaujba és Zemplénbe s így nem csoda, hogy Kazinczy életének csak töredékrészeit töltötte Érsemjénben, anyai nagyszüleinek, a Bossányiaknak csak vályogból rakott és náddal födött, de tágas nemesi udvarházában. Itt töltötte gyermekkora legédesebb éveit, élete első nyolc évét, itt pihente ki majdnem hét évig tartó rabságának gyötrelmeit, ide vonult a mézeshetekre, midőn 1804 végén megházasodott, innen járt be Debrecenbe orvosához, Szentgyörgyi Józsefhez és ügyvédjéhez, Nagy Gáborhoz, akikkel szoros irodalmi barátságot is tartott, innen sietett be télvíz idején Csokonai temetésére, mikor hogy-hogy nem meghallotta, hogy kilobbant az akkori magyar költészetnek legfényesebb lángja. (1805. I. 28.)

Nagy fiának a szülőházát a község emléktáblával jelölte meg, melynek ünnepi felavatásán magam is jelen voltam a Csokonai-kör képviseletében. Tudtommal az még áll, de ha a románok megrongálták vagy elpusztították volna, Érsemjén községének és a magyar irodalmi életnek első kötelessége lesz azt helyreállítani.

II.

Visszakerült Kazinvzy leghívebb tanítványának, nyelvújítási küzdőtársának, Kölcsey Ferencnek is a szülőhelye: Sződemeter. Ez az oláhokkal erősen vegyített kisközség ott fekszik jó mélyen Szilágy vármegyében, Debrecentől legalább kétannyira, mint Érsemjén. Sződemeter nem volt Kölcsey-birtok, hiszen a Kölcseyek Szatmár megyében törzsökösök, de Kölcsey is, mint nagy mestere Kazinczy, szintén anyai nagyszüleinek, a Bölönieknek a házában született, Kazinczynál egy emberöltővel később 1790 augusztus 8-án. Sződemeter jó mesazire esik Debrecentől, de Kölcseyt a legközelebbi és legszorosabb kapcsok fűzték a kálvinista Rómához. Itt lakott a Kollégium tövében és itt tanult a Kollégiumban 13 esztendeig (1796—1809), miközben elvégezte az elemi iskolát, a gimnáziumot és az akadémiai évfolyamokat. Bizvást elmondhatjuk, hogy Sződemeter csak szülte, ellenben Debrecen nevelte Kölcseyt, nevelte pedig tudóssá, íróvá, költővé.

Azonban tudjuk, hogy Kölcsey a közélet embere, államférfiú is volt; ezzé pedig Szatmár vármegye formálta, melynek most felszabadult székvárosa is, Nagykároly. Az a Nagykároly, melyet Petőfi csak azért vett lantjára, mert „falai közt hangozának Kölcsey nagy szavai" a vallás- és gondolatszabadság mellett, a nép- és emberjogokért. Nem csoda, ha Sztamár vármegye elsősorban érezte a maga kötelességének Kölcseyt, a politikai szónoklat mesterét, a Himnusz költőjét emlékművekkel megtisztelni. Többek között 1897 április 4-én állították fel Nagykárolyban bronz ülőszobrát, Kallós Edének e kiváló alkotását, melynek avató ünnepén magam is jelen voltam, mint Géresi Kálmánnak, a Csokonai-kör akkori alelnökének a kísérő társa. A gyönyörű szobrot a románok vandálmódra lerombolták, de amint most a szolgaságból feltámadt Nagykároly városa, úgy kell Kölcsey szobrának is romjaiból fölélednie s ha a gondviselés kegyes akar irántam lenni, akkor talán megengedi az én öreg, nagyon öreg fejemnek megérni a nagykárolyi Kölcsey-szobor másodszori felavatását.

(Folyt. köv.)

Gróf Teleki Pál románul tárgyalt az erdélyi románság vezetőivel

A miniszterelnök erdélyi körútra indul.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök, mint már megírtuk, a visszakerülő erdélyi részek meglátogatását két napon át folytatta és megtekintette az addig visszakerült városokat, nagyobb községeket. Megtárgyalták a katonaság vezetőivel és a polgári hatóságok vezetőivel a legsürgősebb teendőket. Intézkedtek, hogy a lakosság elsőrendű szükségleteit biztosítsák.

A nemzetiségi kérdéssel is foglalkozott a miniszterelnök és tárgyalt a népcsoportok vezetőivel. A románok vezetőivel román nyelven tárgyalt. A miniszterelnök két-három nap mulva újabb erdélyi körútra indul.

Vecsey Zoltánt a debreceni gazdasági felügyelőség vezetőjét Budapestre helyezték

A debreceni állami gazdasági felügyelőség vezetőjét, **Vecsey** Zoltánt kinevezték Pest vármegye, Budapest és Kecskemét gazdasági felügyelőségének vezető felügyelőjévé. Szeptember 16-án már elfoglalja új állomáshelyét, és elbúcsúzik Debrecenből., ahol sok tisztelője és barátja van. Ősi debreceni család tagja költözik el, magasabb pozicióban szolgálni tovább a közérdeket.

Vecsey Zoltán hosszú időn át látta el hivatalát a debreceni gazdasági felügyelőségen, melynek vezetője volt az utóbbi években.

A debreceni gazdasági felügyelőség vezetésével vitéz **Kovássy** Lajost bízták meg, aki átveszi a hivatal vezetését a Budapestre távozó **Vecsey** Zoltántól.

Agyonlőtte nevelt fia a gazdag siófoki szállodást

Budapesten az egyik szanatóriumban meghalt operáció után **Dekker** Tivadar siófoki szállodás. A szanatórium jelentése szerint a súlyosan sérült szállodást kikérdezték, hogy milyen körülmények okozták fejsérülését, de a szállodás nem volt hajlandó megmondani, hogy mi történt vele. Az operáció során tudták meg, hogy fejlövés érte és a golyót megtalálták a fejében. Budapestről detektívek utaztak le Siófokra, hogy megállapítsák a rejtélyes eset előzményeit. Azt már megtudták, hogy Siófokon mindenkivel azt közölték, hogy a szállodást agyvérzés érte és azért viszik a fővárosi szanatóriumba. A nyomozás folyik.

A nyomozásban meglepő fordulatot jelentett Deckert nevelt fiának megjelenése a siófoki csendőrségen. Elmondotta, hogy nevelő apjával nagy vitája volt és amikor apja elhagyni akarta a szobát, rálőtt dühében. Igy érte a golyó a tarkóját és hatolt a homlokcsontig, ahol megakadt. A véres eset még szombat délután történt. A szállodás szobájába támolygott, senkinek nem szólt arról, hogy mi történt vele, orvosokat kért, akik bekötözték fejét és Decker utasítása értelmében ogyvérzésről beszélve intézkedtek, hoy szállítsák a fővárosi szanatóriumba ápolásra. A nyomozók megállapítása szerint a szállodásnak súlyos vitái voltak a családjával és nevelt fiával is. A véres eset után a fiú elutazott Siófokról és csak kedden tért vissza. Értesülve nevelőapja haláláról, azonnal jelentkezett a csendőrségen. Letartóztatták és Veszprémbe szállították a vizsgálóbírói kihallgatásra.

Gyermekgyilkosság a Nagyerdőn...

Borotvával átvágott torkú csecsemő holttestét találták meg kék légvédelmi papírba burkolva a strandfürdő mögött egy bokorban

Megdöbbentő kegyetlenséggel elkövetett gyermekgyilkosság ügyében indított nyomozást a debreceni rendőrség. A Nagyerdőn, az uszoda és klinika között elterülő részen átmetszett torkú újszülött oszladozó tetemére bukkantak a tegnapi nap folyamán és megindult a vizsgálat a gyilkos kézrekerítésére.

A Nagyerdőre naponta kijár szegény asszonyokból álló csoport, akik makkot szoktak szedni. Ezek az asszonyok tegnap a strandfürdő mögött elterülő erdőrészen foglalkoztak. Egyszerre csak az egyik asszony rámutatott egy bokor aljában levő, gondosan összehajtogatott csomagra, melyet légoltalmi papír vett körül. Felbontották a csomagot és abból egy gégében átvágott torkú fiúcsecsemő vérrel beszennyezett, oszlásnak indult holtteste hullott ki.

Első pillanatban kétségtelen volt, hogy embertelen kegyetlenséggel elkövetett gyermekgyilkosság történt. Egyik asszony a szörnyű látványtól eszméletét vesztette. A többiek rendőrt hívtak, aki megtette a szükséges intézkedéseket. A csecsemő holttestét visszahelyezték a papírba és pontosan rekonstruálták a helyszínt, ahol rátaláltak a makkszedő asszonyok a leletre. Majd telefonon értesítette a rendőrség központi ügyeletét, ahonnan **Boczkó Lajos** rendőrtanácsos és dr **Tamássy Géza** tisztiorvos szálltak ki a Nagyerdőre megindítani a vizsgálatot.

Dr **Tamássy Géza** tisztiorvos megvizsgálta a csecsemő holttestét és megállapította, hogy kétségtelenül gyilkosság történt. A gyermek egészséges, erős fiúgyermek volt, akit valószínűleg születése után egy-két nappal ölték meg. A torkon levő mély sebet, mely teljesen átvágta a gégét és szinte lefejezte a gyermeket, éles tárgy, minden feltevés szerint borotva okozhatta. A helyszínen, a papíron talált alvadt vércsomók arra mutattak, hogy a gyilkosságot is a Nagyerdőn követhették el. Bár az is lehetséges, hogy már a megölt gyermek becsomagolt tetemét vitte ki éjszakai órákban a bestiális gyilkos az erdőre és rejtette el egy bozótban. A holttest egy, legfeljebb két napja heverhetett a bozótban.

Boczkó Lajos rendőrtanácsos nyomban értesítette a bűncselekményről **Szabó Gyula** rendőrtanácsost, bűnügyi osztályvezetőt és megtették az intézkedéseket a tettes kézrekerítésére. A csecsemő holttestét beszállították a törvényszéki boncani intézetbe, ahol a mai nap folyamán boncolják azt fel.

A rendőrség nyomozása már a tegnapi napon komoly nyomokra bukkant. A kihallgatások során elhangzott egy vallomás, mely szerint néhány nappal ezelőtt a nagyerdei uszoda és klinika között hosszú ideig ácsorgó, jól öltözött fiatal nőt láttak, aki kezében ruhával letakart csomagot vitt és úgy látszott, mintha várna valakit. Az eset azért volt feltűnő a bejelenést tevő férfi szerint, mert nagy ellentét volt a fiatal hölgy öltözéke és a kezében vitt és gondosan letakarva tartott csomag között. A rendőrség feltevése az, hogy a Nagyerdőn ólálkodó fiatal nő lehetett az anya, aki elkövette a borzalmas gyermekgyilkosságot és ilyen módon igyekezett áldozatának holttestétől megszabadulni.

Pest

Legelőször hozza a legfrissebb híreket a világ minden tájáról!

Debrecenben október közepén az Ihász társulat kezdi a színházi évet

Debrecen város közművelődési ügyosztályához a tegnapi napon megérkezett a Színművészeti Kamara értesítése, mely közli, hogy Debrecenben **október közepén kezdődik** a színházi esztendő és elsőnek felpéci **Ihász Aladár** igazgató társulata jön Debrecenbe, tehát ugyanaz az együttes, amelyik a mult esztendőt végezte városunkban.

A debreceni színházi idény **hét és fél hónapig fog tartani**, ami bizony eléggé rövid. Nemcsak későn, **október küzepén kezdődik a színházi előadás,** hanem korán is véget fog érni, amenyniben a Színművészeti Kamara átirata szerint **április végén a cserelátsulatok be is fejezik játékukat valamennyi városban.** Eszerint mindegyik társulatnak két és fél hónapi idő jutna, ezt azonban az idén is valószínűleg úgy módosítják, hogy az utolsó társulat rövidebb, a második együttes hosszabb ideig játszik abban a városban, ahol van.

Ihász Aladár direktor után vitéz **Tolnay Andor** együttese jön Debrecenbe, majd vitéz **Bánky Róbert** társulata zárja be a színházi évet. Vitéz Bánky Miskolcon, vitéz Tolnay pedig Kassán kezd a közeli hetekben. Az idén a társulatok már **vegyes műsort** játszanak, tehát mindegyik együttes játszik prózát és zenés darabot egyaránt.

Lángralobbant ruhája és egész teste összeégett egy kétéves gyermeknek

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a Pac 20. sz. alatt levő lakásban. Karsai Margit 2 esztendős gyermek, egy erdőtelepítő kislánya ötéves testvérével együtt azalatt a néhány pere alatt, míg anyjuk kiment az udvaron levő kúthoz, **kinyitotta a tűzhelyajtót. A kihulló parázs a kis Karsai Margit ruhájára esett és a ruha lángralobbant.** A szerencsétlen gyermek rémült sírással futkosott a szobában, amitől a szövet még jobban lángolni kezdett és a kislány, mint égő fáklya futkosott. A sírásra berohanó édesanyja letépte róla az égő ruhákat, azonban ekkorra a gyermek már arcán, mellén, hasán, hátán, combján súlyos, másodfokú égési sebeket szenvedett. Értesítették a mentőket, akik a kétéves kislányt eszméletlen állapotban beszállították a gyermekklinikára. Állapota életveszélyes.

MA
kezdi meg sorozatos előadásait
DEBRECENBEN
a Külsővásártéren

a nagynevü
Czája
a nagykvalitások sátorváros
cirkusza

Előadások sorrendje!
megnyitó díszelőadás szerdán este 1/4 9-kor
csütörtökön este negyed 9 órakor
pénteken este negyed 9 órakor
szombaton d. u. negyed 5 órakor
szombaton este negyed 9 órakor
vasárnap d. u. 4 órakor
vasárnap d. u. 6 órakor
vasárnap este negyed 9 órakor
a d. u. előadások folytatólagosak, teljes esti műsor, mérsékelt helyárak.

A belügyminiszter udvarias viselkedésre inti a köztisztviselőket

A belügyminiszter most rendeletben hívta fel a köztisztviselőket arra, hogy a hivatalokban az ügyfeleket előzékenyen, udvariasan fogadják, türelmesen hallgassák meg őket és ügyeiket kellő jóindulattal intézzék el. A rendelet kiadására az adott okot, hogy több panasz érkezett be a belügyminiszterhez a felekkel való bánásmóddal kapcsolatban.

Minden héten gazdasági miniszteri értekezletet tartanak

Gróf **Teleki Pál** miniszterelnök visszatért a fővárosba erdélyi útjáról és kedden délelőtt résztvett a gazdasági miniszteri értekezleten. Bejelentette, hogy a visszacsatolandó területeken a gazdákat ugyanolyan kedvezményben részesítik, mint ezideig a csonka ország területén lévő gazdákat, termelőket. Az értekezleten résztvett a Nemzeti Bank elnöke is. Kimondották, hogy a helyzetre való tekintettel minden héten kedden, illetve csütörtökön megtartják a gazdasági értekezleteket.

Egy pengőért 30 leit adnak

A Magyar Nemzeti Bank intézkedett rendeletben, hogy 1940 szeptember 23-ig váltják be a lei bankjegyeket. Azok, akik 150.000 leinél többet akarnak átváltani magyar pénzre, azok kötelesek igazolni személyazonosságukat, lakóhelyüket s a beszolgáltatott bankjegyekről jegyzéket kell készíteni. Az átváltás mindennemű költség és díj nélkül történik. A visszacsatolt területekre szigoruan tilos leire szóló bankjegyeket, érméket behozni. A leiről szóló érmék átváltásáról később intézkednek, addig fizetési eszközül szerepelnek.

A színleges iparűzők üzletét azonnal bezárják

A kereskedelemügyi miniszter fontos rendelkezést adott ki az iparhatóságokhoz. Utasítja őket, hogy az úgynevezett színleges iparűzők iparjogosítványainak ellenőrzése iránt hogyan intézkedjenek. Aki jogosulatlanul űz ipart, kereskedést a más neve alatt meghúzódva, az ellen meg kell indítani az eljárást. Az ítélet jogerőre emelkedését nem kell bevárni, hanem azonnal bezárni az üzletet, műhelyt. A színleges iparűzés főleg a zsidótörvény kijátszására irányul és ezért gondoskodni kell arról is, hogy a zsidótörvény vonatkozó rendelkezései alapján is eljárás induljon. Előfordult, hogy a színleges iparűző keresztény és üzlete szombaton mégis zárva volt.

Szülők!
Iskolatáskát
hátitáskát
Tóthfalussy
bőröndös szaküzletében
vásároljon.
Nagy választék! Olcsó árak!

Kölcsey Ferenc kardja miatt román fogságot szenvedtek Sárközy szatmári ref. lelkész és Ligeti főgimnáziumi igazgató

Szatmárnémeti lakossága egy hét óta ünnepel. A lelkekbe a felszabadultság érzése költözött a magyar honvédek bevonulása nyomában. Sok szenvedésen ment keresztül a hatvanezer lelket számláló város magyarsága. **Az utóbbi hónapokban naponta házkutatások voltak, melynek során fiatalkoruak tömegét hurcolták rögtönítélő bíróság elé** s jelentéseikben a szigurancia emberei **meghamisították évszámaikat,** hogy ne mint fiatalkoruak kerüljenek ítélet alá. A román kémelhárító szervezet **templomot sem tisztelt és nem kímélte a lelkipásztorokat sem.**

A nagymultú Kölcsey Egyesület évekkel ezelőtt feloszlatott, lomtárrá átalakított muzeumát is felhányták. Fegyvereket kerestek és valóban **megtalálták Kölcsey Ferencnek ereklyeként őrzött kardját és vadászfegyverét,** amelyen poros, fakó cédula jelezte, hogy a muzeumnak ajándékozta azt Gelenczey László önkéntes. Erre, mivel a lomtár a gimnázium helyiségében volt, **Ligeti Imre református fiúgimnáziumi igazgatót és Sárközy Lajos ref.** lelkészt, a Kölcsey Kör elnökét letartóztatták és Désre vitték, ahol két hetet szenvedtek a román börtönben. Az erdélyi magyar párt vezetőinek fellépésére nyerhették vissza szabadságukat.

Honvédeink a 2305 méteres Pietrosz környékén

A magyar honvéd előtt nincs akadály, ennek újabb bizonyítékát adta két kerékpáros zászlóaljunk. Ugyanarról a két kerékpáros zászlóaljáról van szó, amelyek már Kárpátalja megszállásakor kitüntek. Most feladatuk az volt, hogy Kárpátaljáról kiindulva Ó-Radnáig haladnak. Bár a visszakerülő terület úthálózata szégyenletesen rossz volt, sikerült elérniök kitűzött céljukat, Ó-Radnát. **Utjukba esett a Pietrosz is, hazánk mostani legmagasabb hegye is.** Derék kerékpárosaink a meredek szerpentineken az 1413 méter magas Prislop hágón is győzedelmeskedtek, ahol bizony tolniok kellett a kerékpárt s egyre előbbre hatoltak a hajdani határ mentén. Düledező házak állnak itt, a régi és most már új magyar-román határ őrházai. Ki gondolta volna húsz esztendővel ezelőtt, hogy ismét eredeti hivatásuknak fognak egyszer megfelelni? **A hegyekben is van néhány magyar telep, amelynek lakossága örömmel üdvözli a bevonuló magyar honvédeket,** Arrébb már világháborús emlékek látszanak, erődítmények. A magyar autók 25 év előtti hadi uton haladtak, melyet annak idején Bartha százados építtetett, ki most honvédelmi miniszterünk. Az az út vezette fel honvédeinket Magyarország ezeréves határára.

Székely házat létesít a debreceni Hargitaváralja jelképes község

A számkivetettség huszadik esztendeje után végre hazatérhetnek az Erdélyből világgá üzött székelyek, akik ezekre az ünnepi pillanatokra vártak el nem múló lelkesedéssel és kedvvel. Sokszor már a fanatizmusig fokozott lelkesedéssel hirdették a debreceni székelyek is, hogy ez nem maradhat így, ennek meg kell változnia, mert a Duna se folyhat visszafelé, egyszer ismét megindul a rendes útján. A debreceni székelyeket egyesületek tartották össze, így a többi között **a jelképes székely falu, Hargitaváralja**, mely esztendőről esztendőre harcolt és lelkesített azért a maradandóság városában, hogy egyszer eljöjjön a diadalmas bevonulás szent láza...

Isten megadta ennek a nemzetnek ezt a kegyet.

Megmozdult az ország és együtt sírt, zokogott, lelkesedett a magyarság, a székelyek és erdélyi magyarok voltak azok, akiknek lelkesedése és öröme határtalan ma is. Hazamenni újra, otthon élni, dolgozni, küzdeni a megnagyobbodott hazáért, hogy egyszer újabb diadalmas bevonulások után a történelmi határokon belül legyen úr hazája földjén mindenki, aki magyar.

Ez a gondolat lelkesítette a helyi Hargitaváralja jelképes község népét, amikor az első örömük lángjában közadakozásból pénzeket adtak össze, hogy a felvidult magyar ég alatt meginduló magyar életben minél több magyar és székely találja meg a boldogulást. Egyetlen estén, e hó 7-i összejövetelen szép összeg gyült össze és ezt a pénzt [illegible] további gyüjtést arra használja fel Hargitaváralja község, hogy **valahol, ott, ahol erre a magyar szempontból a legnagyobb szükség lesz, házat épit köz és magyar célra,** ahol házuk tájától távol élő magyarok összefogott erővel dolgozhatnak, küzdhetnek az egyetemes magyar célért. Valahol, valamelyik nemzetiségi területén a hazának teremtik talán meg ezt a házat, esetleg telepítési gondolat megvalósításával székely vagy erdélyi magyar családoknak adnak módot arra, hogy minél szélesebb, tágabb területen vehesse birtokba az őseitől elorozott földet a mai magyar és székely nemzedék.

A megindult gyüjtést ezennel megindítjuk, jöjjön minden magyar és minden székely, hozza pengőjét, vagy fillérjét, mert szentebb és magyarabb célra aligha adhatná, mint erre az új elindulásra.

Szeptember 7-én tartott összejövetelen a székely ház létesítéséhez hozzájárultak: Tompa Károly 100 P, dr Fazakas Sándor 100 P, Szigethy Lajos 100 P, Lajos Béla 20 P, Bartalis József 50 P, Ferenczy Miklós 20 P, Derzsy Kálmán 20 P, Tarcaly Árpád 20 P, Péterfi Lajos 10 P, Jánosi Sándor 10 P, Szentgyörgyi Gábor 5 P, Bíró Árpád 10 P, Pál Mihály 5 P. Összesen: 470 pengő. További adományokat Lajos Béla, Hargitaváralja jelképes község pénztárosa Dobó utca 1, vagy Derzsy Kálmán pénztáros, Debreczen kiadóhivatala, József kir. herceg utca 1. sz. alatt kérjük leadni, vagy előlegezni. Minden adományt hirlapunk is nyugtázunk.

A debreceni egyetem jogi kara üdvözölte a hazatérő kolozsvári egyetemet

A Debreceni Tisza István Tudományegyetem jog- és államtudományi karának tegnap megtartott ülésén Szádeczky Kardoss Tibor dékán méltatta a keletmagyarországi és keleterdélyi országrész visszacsatolásának jelentőségét és indítványára a kar elhatározta, hogy a Ferenc József Tudományegyetemet abból az örvendetes alkalomból, hogy 21 évi száműzetés után Kolozsvárra visszatérhet, átiratilag üdvözöli.

Film

A szerelem beleszól

Az Apolló mozgó filmje

Az Apolló mozgó új műsoráról írva elsősorban az erdélyi bevonulás hiradójáról kell megemlékeznünk... Könnyesen szép, felejthetetlen képekben tárul fel a honvédség diadalmas, virágzáporos bevonulása Máramarossziget re, Szatmárra és Nagyváradra. Viharos taps szakad fel a nézőtéren, amikor megjelenik Horthy kormányzó fehér lován a vásznon. Síró asszonyok, szinte önkívületben ujongó emberek, feszesen menetelő honvédek sora élményként simogat végig a lelkeken a híradó képeiről...

„A SZERELEM BELESZÓL" érdekes film az amerikai pénzvilág millieujében lejátszódó szerelmi történetről. Ötletes keveréke a burleszknek és modern drámának ez a darab, mely sok humorral és eredeti jelenetek során pergeti végig a lebilincselő, fordulatos cselekményt. Főszerepben Katherine Hepburn finom, elmélyült művészete, Cary Grant rokonszenves alakítása és Eduard Eweret Horton, Doris Nolan sikerült alakításai aratnak nagy sikert.

— **Vígszínházban mutatták** be igen nagy siker mellett a 13-as ház titka cimü bünügyi filmet, mely Olga Csehova alakitásával még jobban fokozta az érdeklődést. Külön élmény az első híradó film a diadalmas honvédeink bevonulásáról.

— **Minden izében mulatságos** és elragadóan kedves az Egyszer élünk cimü amerikai filmvigjáték, amelyben a nagy drámai filmsztárt, Irene Dune-t, mint magával ragadó vigjátékszínésznöt látjuk viszont. Ünnepelt énekesnőt játszik, akit a nyakán élősködő léhütő családjától egy egészséges gondolkodású fiatalember szabadit meg. Az ifjú Douglas Fairbans játssza ezt a szerepet. A film minden kockájából sugárzik a humor és a pompás színészi játék.

— **Két magyar filmet** mutatták be e héten Budapesten. A Sarajevo világháborús emlékeket idéz fel: az orosz hadifogságot egy magyar nő drámai szerelmén keresztül. Izgalmasan érdekes a mese, az alakok rajza színes, a színészegyüttes pedig elsőrangú. Tasnády Fekete Mária és Kiss Ferenc a főszerepekben brilliáns alakitást produkáltak. Mellettük Timár József, Vértes Lajos, Gózon Gyula, Berky Lili pompás kabinetalakitásokat mutattak be. A premier közönségének nagyon tetszett ez a Hunnia—Takács-film. A másik ujdonság az Erzsébet cimü operett filmváltozata. A kiegyezéskorabeli történelmi galéria elevenedik meg előttünk, a mese beállitása azonban inkább színpadi, mint filmszerü. Karády Katalin a legendás emlékü magyar királyné megszemélyesitésében nem kelt igazi királynői illuziót. Annál nagyobb sikere van Tolnay Klárinak, aki lényének hájosságával és kedvességével alakitja a bécsi udvarhoz került erdélyi leány szerepét. Az együttes többi tagjai is igyekezetük javát nyujtották — Jávor, Somlay, Rajnay, Makláry, Bilicsi, Gózon, — mégis azt hisszük, hogy a film nem fogja elérni az eredeti operett nagy sikerét.

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept. 7, reggel 8-tól, 14-én reggel 8 óráig: „Aranyangyal" Piac ucca 50., telefon 24-53. szám. — „Reménység" Csapó ucca 22. szám, telefon: 34-21. — „Isteni gondviselés", Petőfi-tér, telefon: 29-81. szám. — „Sas" Hatvan ucca 70., telefon: 11-39.

Beteljesedett verses jóslat

Néhány évvel ezelőtt jelent meg a „Debreczen" hasábjain az alábbi vers:

Róza Néninek...

(Kölönte Géza egyetemi kvestor édesanyjához.)

Galambdúcos székely kapu
Csendben, halkan zárult, —
Otthagytuk a kéklő hegyet,
Lelkünk úgy elárvult.

Eljöttünk a szülőföldről
Fájó szívvel sírva...
Ki tudja, hogy mikor megyünk,
Mikor jutunk vissza.

Ott töltöttünk sok szép évet,
Az a mi világunk,
Kik eljöttünk, szívünk vérzik, —
Mindig egy a vágyunk.

Visszamenni, tovább élni...
Feledni a könnyet,
Tudom én, hogy a jó szíve
Csak akkor lesz könnyebb.

Hallgassa meg a jó Isten
A mi imádságunk: —
Együtt legyünk mindazokkal,
Kikhez visszavágyunk.

Édesb ott a virágillat,
Szebb a pásztornóta,
Jövő ősszel Róza-napkor
Visszamegyünk — vissza!

V. BARTÓK GABRIELLA.

Ezt a verset írója most újra beküldte hozánk a következő megjegyzéssel:

„Írtam 1930 szeptember 4-én és 1940 szeptember 4-én, Róza-napkor ismét a mienk lett Székelyföld."

x Ovodás gyermekek beíratása német foglalkoztató délelöttökre, iskolásoknak és felnötteknek délutáni és esti tanfolyamokra. Batthyány ucca 16. szám, Német Gyermekotthon.

— **Nagy katonai gyakorlat volt Belgrád mellett** a hadügyminiszter jelenlétében. Felvonult minden fegyvernem, az ejtőernyősök is, tankosok is. Az egyik repülőgépből 11 ejtőernyős vadász ugrott ki a gyakorlat során.

— **A kolozsvári bevonulásról helyszíni közvetítést adnak az olasz, német és amerikai rádiók is.** A külföldi rádiós különítmények már elutaztak Kolozsvárra. Az amerikai rádiók 300 állomása sugározza majd a honvédek bevonulását.

Meteor mozgó mai műsora:
Az első csók — Deanna Durbin édes filmje! Híradó!
Előadások: 5—7—9 órakor.
Holnaptól! GÜL BABA

— **Konstanzában eltemették azt a három vasgárdistát,** akik életüket vesztették a telefonpalota ostrománál.

— **Amerika 45.000 tonnás csatahajókat épít** és az elnök már aláírta a több mint öt milliárdos rendkívüli hitelről szóló törvényjavaslatot. Építenek 2000 repülőgépet és hét darab egyenként 45.000 tonnás csatahajót.

— **Pest megye törvényhatósági bizottsága** ünnepi közgyűlést tartott kedden délelőtt, melyen Kelet-Magyarország egyrészének visszatérését ünnepelték. Barcsay Ákos főispán tartotta az ünnepi beszédet.

— **A berlini magyar iparosok és kereskedők** a napokban hódoló táviratot intéztek a Kormányzóhoz Erdély északi részének visszacsatolása alkalmából.

— **A debreceni közélelmezési hivatal feljelentést tett kihágás miatt** több debreceni kereskedő ellen. Mint a hivatal közölte, az augusztusi petróleumjegyekkel sok kereskedő nem számolt el többszöri felszólítás ellenére sem. Ez megnehezítette a szeptemberi petróleumjegyek kiadását, elosztását. Ezért volt kénytelen a város közélelmezési hivatala kihágási eljárást indíttatni az elszámolást meg nem ejtő kereskedők ellen. Ez egyébként nem az első kihágási feljelentés, amit a közélelmezési hivatal a jegyrendszer bevezetése óta kereskedők ellen tett.

— **Négy középiskolával is veszneknek fel droguista tanoncokat,** akiknek részére biztosították a továbbképzést, mely a szakmához szükséges. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert kevés volt a jelentkező az utóbbi időben és nem volt utánpótlás a szakmában.

— **Részegen lelőtte a barátját** Dercen községben Orosz Rudolf cséplőgéptulajdonos. Orosz mulatozott az egyik koresmában a barátjával, Szabó Pállal és másokkal. Nagyon részeg lett és éjszaka többen vitték haza. Elkísérte Szabó Pál is és együtt feküdtek le. Orosz álmából felugrott és a mellette alvó barátját minden ok nélkül lelőtte. Szabót életveszélyes állapotban vitték a munkácsi kórházba. Oroszt letartóztatták.

— **A volt román külügyminiszter, Gafencu,** akit moszkvai követté neveztek ki, nem ment haza az új államvezető parancsára Bukarestbe, hanem megszökött Moszkvából és Svédországon át igyekszik Angliába. — Helena román anyakirályné és sógora, Miklós herceg Firenzéből indulnak, hogy visszatérjenek Bukarestbe.

— **Nagydemeter az első szász falu, ahova a honvédek most bevonultak.** A szászok lelkesen köszöntötték a honvédeket és fellűzték a világháborús kitüntetéseiket. Emlich Mihály tanító is kabátjára tűzte a két Signum Laudist, két ezüst vitézségi érmét. Sírva mondotta, hogy azt hitte, hogy az érmék csak a koporsóját díszíthetik és a mellére már nem tűzheti.

— **Budapest adóbevétele szeptember 1-ig** meghaladta 19 millió pengővel a tavalyi befizetett adóösszeget, melyet szeptember 1-ig adtak át.

— **Lapengedélyek Nagyváradon.** Nagyvárad katonai parancsnoka a „Szabadság" című lapnak „Nagyvárad" név alatt engedélyezte a további megjelenést. Az „Erdély" című és a „Magyar Lapok" című napilapok is engedélyt kaptak a megjelenésre. Engedélyt kapott még öt hetilap is.

— **Hajdú vármegyében az elmúlt hónapban 31 házasságkötés volt,** 381 születés, 187 halálozás. A természetes szaporodás 196. Az élveszületések 10.7 százaléka halt meg. A heveny fertőző betegségek közül a szamárhurut Egyeken, a vérhas Hajdúböszörményben és a püspökladányi járásban volt nagyobbmérvű.

x Bartalis tánciskolájában szeptember 17-én táncetanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul

— **Holtnak nyilvánítás.** A debreceni királyi járásbíróság holtnak nyilvánította Tóth András debreceni szobafestőt, aki 1887-ben született, Tóth András és Szentesi Zsuzsánna fia volt. A holtnak nyilvánított szobafestő, aki a 39-es gyalogezredben szolgált a világháborúban, 1915 őszén tűnt el.

— **Hajdú megye állategészségügye.** Dr Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos jelentése szerint az elmúlt hónapban a ragadós állatbetegségek közül fellépett a lórühesség Hajdúhadház községben, a sertéspestis Balmazújváros, Egyek és Tiszacsege községekben, végül Hajdúszoboszló városban. Megszünt a lépfene Balmazújváros, Földes, Kaba, Tetétlen községekben és Hajdúböszörményben, a ragadós száj- és körömfájás Hajdúszováton, a lórühkór Kabán, Püspökladány és Tetétlen községekben, továbbá Hajdúnánáson, a sertéspestis Hajdúhadházon, a sertésorbánc Hadházon és Nádudvaron, végül a szarvasmarhák nyílt gümőkórja Hajdúhadház községben. Az állatforgalom augusztusban a következő volt: Vasúton elszállítottak 37 darab lovat, 94 darab felnőtt és 2 darab növendékmarhát, 7 darab borjút, 1062 hízott sertést, 666 sovány sertést, végül 664 süldőt. Gépkocsin került elszállításra 392 hízott sertés és 40 sovány sertés. Ezek szerint az állatforgalom az előző hónapi forgalomhoz viszonyítva a lovaknál és süldőknél emelkedett, sertésekben viszont csökkent. Ragadós száj- és körömfájás Hajdú vármegyében augusztusban nem fordult elő.

x Garai tánciskolájában (Varga u. 42.) ma este össztánc. Csütörtökön este 8 órai kezdetel új táncfolyam kezdődik.

— **Az erdélyi fürdőhelyeken 20 ezer vendégszoba van.** A vendégforgalom terén sokat jelent az erdélyi visszacsatolás, mert a szép vidékeken lévő fürdőhelyeken 20 ezer vendégszoba várja a fürdőzőket. A kimutatás szerint 28 nagyobb fürdőhely van felszerelve modern, kényelmes szállodákkal, egyedül Szovátán 1600 vendéget lehet elhelyezni minden kényelemmel.

— **A gyermekbörtönöket megszüntetik Franciaországban** és nem engedik bíróság elé a 18 évnél fiatalabbakat sem. A javítóintézeteket is megszüntetik és enyhébben járnak el a fiatalkorú bünösökkel szemben.

— **A falu bikáját baitotta** Pánd község határában Kollár Mihály hajcsár. A bika egy autótól megvadult és agyontaposta a hajcsárt.

— **Én Szegedhez tartozom — mondotta Szent-Györgyi Albert.** A Nobel-díjas szegedi tudós a kolozsvári egyetemnek Szegedről való eltávozásával kapcsolatban elmondotta, hogy a biokémiai intézet valószínüleg Szegeden marad, mert a működéséhez szükséges termékek, melyeket a világ a kutatásai révén megismert, Szeged talajában gyökereznek és hiányoznak Kolozsváron. — Ami engem illet, én Szegedhez tartozom, — mondotta a tudós.

— **Medvejárás Boszniában.** A boszniai Travnik város határában az utóbbi napokban szokatlan esemény történt. A közeli erdőkből csapatostól jöttek elő a medvék és nagy pusztításokat végeztek a földeken. Minthogy a parasztoknak tilos fegyvert használni, különböző módszerhez folyamodtak, hogy a medvejárásnak elejét vegyék. A védekezés legeredményesebb módja az volt, hogy a szántóföldek mentén nagy tüzeket gyujtottak. Az egyik parasztnak sikerült hosszú késével két medvét leteríteni.

— **Az árkormánybiztos megállapította a bab, lencse és hántolatlan borsó legmagasabb árát,** egyúttal elrendelte a készletek bejelentését. A bab ára 36—48, a lencséé 40—62, a borsóé 40—50 pengő mázsánként minőség szerint.

MERANO Szálloda
Budapest, IV., Bécsi-ucca 2.
Központi fütés
Hideg-meleg folyóviz
Pensiorendszer
Igen mérsékelt árak
Olosó havi bérlet
A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében.

— **Negyvenkét esztendővel ezelőtt követték el azt a bestiális gyilkosságot, melynek áldozata lett a genfi tó partján Erzsébet királyné.** Az anarkista tőre ott szúrta le 1898 szeptember 10-én sétája közben a „magyarok királynőjét". Erzsébet királyné szerette a magyarokat és a magyarok soha nem felejtik, hogy velük volt, velük érzett a nehéz időkben. Emlékét számos regény, színdarab, sok-sok költemény őrzi.

— **A „Ferenc József" keserűvíz régóta** kitünően bevált háziszer, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, — mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

x Naményi Z. gyorsíró- gépíróiskolában beíratások megkezdődtek. Vidékiek nek vasúti kedvezmény. Államvizsga, állásbahelyezés, Batthyány ucca 1 szám I. emelet.

x A városi zeneiskolában a beíratkozások folynak. Beíratkozni lehet az összes fő- és melléktanszakokra naponta délelőtt 9—1-ig és délután 3—5-ig a zeneiskola titkári hivatalában, ahol bővebb felvilágosítás is nyerhető. Vár u. 1. sz. (Telefon: 23-96. szám.)

— **Összezúzta lábát a ló.** Petrohai Sándor 18 éves kerti munkás, Bellegelő 227. szám alatti lakos Csapó uccára szállított. A lovat be akarta vezetni egyik udvarra. A ló lábára lépett és Petrohai Sándor lábfejét összezúzta. A mentők elsősegélyben részesítették és a sebészeti klinikára szállították.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy Nagyszepes 17. sz. alatt 7 darab jerke német birka Pásztor János gazda által felügyelet nélkül és gazdátlanul találtatott. Az állatok a város istállójában (Bethlen u. 39. sz.) van gondozás alatt. Az igazolt tulajdonos a közhírré tételtől számított három nap alatt az állatokat átveheti.

— **Hirdetés.** Az elsőfokú iparhatóság felhívja Debrecen sz. kir. város területére **tűzifa kiskereskedésre** érvényes iparigazolvánnyal rendelkezőket, továbbá tüzifa kiskereskedéssel ténylegesen foglalkozó fűszer- és szatócs kereskedőket, hogy a tüzifa kiskereskedői kijelölés iránti kérelmüket az elsőfokú iparhatóság iktatóhivatalába (Kossuth utca 20. fsz. 33.) saját érdekükben mielőbb adják be. A kérvény kétpengős okmánybélyeggel látandó el, ahhoz mellékelendő az iparigazolvány eredetben, vagy annak hiteles másolata. A kérvényben pontosan feltüntetendő, hogy a tüzifakiskereskedést hol (utca, házszám) kívánja gyakorolni.

— **Hálaadó istentisztelet.** Az orth. izr. hitközség Pásti utcai templomában Erdély visszatérésének megünneplésére hálaadó istentisztelet volt, melyen Strasser Salamon förabbi magasszárnyalású imában mondott hálát Istennek sokat szenvedett erdélyi testvéreink megsegítéséért.

MOSOTT RONGYOT
vesz lapunk nyomdája

GYÁSZROVAT

Kós Pálné Ökrös Eszter temetése ma délután négy órakor lesz 2/b ravatalozóból római katolikus gyászszertartással Fehértóy vállalatának rendezésében.

Özv. nemes Gaál Antalné 76 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből ref. szertartással. Lakás Szondi u. 17. Gebauer cég rendezi.

Özv. Sőregi Istvánné
Molnár Eszter
70 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Pacsirta utca 40. sz. Dankó temetkezési vállalat.

— **Cáfolják Kallio finn elnök halálhírét.** Egyes külföldi hírügynökségek jelentették Kallio finn államelnök halálhírét. A Német Távirati Iroda most cáfolja ezt a hírt, az elnök súlyos beteg, de közvetlen életveszély nem forog fent.

— **Erdélyi felszabadult részein megállapították,** hogy a román impérium utolsó hónapjaiban hallatlan drágulás történt. A kenyér 20 lejre szökött (30 lej egy pengő), a bor 8—10 lejről 60—80 lejre. Napirenden voltak a szállítási nehézségek. A szegénység alig tudott vásárolni, mert a családfőket hadimunkára vitték, vagy „bujdostak" a behívás elől. A magyar árak olcsóbbodást s anyagi biztonságot jelentenek majd.

— **Az osztálysorsjáték húzásán** 70.000 pengőt nyert: 31805. — 4000 pengőt nyert: 55555. — 2000 pengőt nyert: 6666 17965. — 1000 pengőt nyert: 923 1218 2981 8701 24399 33404 36064 60408 72513 78091. — 800 pengőt nyert: 7918 22165 24725 26474 29074 29078 41884 53318 63609 84411 87512. — 600 pengőt nyert: 35900 46799. — 500 pengőt nyert: 7247 13329 28367 55327 75335 78308. — 300 pengőt nyert: 1704 2061 2882 4159 5572 10466 10990 11202 11390 11392 12948 13537 15900 19339 21094 22650 23615 24556 27730 28591 31850 34859 34920 35271 39452 39962 43157 43705 43862 44984 45222 45751 48370 49468 49609 50297 50627 51922 52242 53307 55605 55782 62190 63857 64486 66630 67907 71094 73892 78097 81237 81728 82352 85099 85474 86111 86196.

— **A honvédelem mérnökei.** A m. kir. honvédség vezetőit az egyre inkább előtérbe nyomuló harcászati technika arra késztette, hogy az eddigi műszaki tisztviselői ágazatba sorolt mérnököket külön honvédmérnöki tiszti állományba csoportosítsák és így részükre a tábornoki rang elérését is lehetővé tegyék. Az átszervezéssel kapcsolatban új rendfokozati elnevezéseket is léptettek életbe. Ezentúl vezérmérnökök, főtörzsmérnökök, törzsmérnökök, főmérnökök, almérnökök és segédmérnökök elnevezéssel teljesítenek szolgálatot a honvédség mérnöktagjai.

— **Egy „Erdély" cigaretta ára erdélyi szociális célra.** A pénzügyminiszter a keletmagyarországi és erdélyi területeknek a Szent Koronához való visszacsatolása alkalmából Erdély elnevezés alatt új szivarkát bocsát forgalomba. Az új cigaretta elsősorban a visszacsatolt területen, majd a gyártás előrehaladottságához mérten Budapesten, illetve az ország egész területén kerül eladásra. Az 1.75 pengős szivarkadobozban csak 24 van a 25 darab helyett, a m. kir. Dohányjövedék elismeréssel nyugtázza azt, hogy a vásárló a 25. szivarka árát az erdélyi szociális szervezet javára áldozta. Egyidejűleg a felvidéki cigarettagyártás megszűnik.

A szatmári román uralom utolsó áldozata

Tegnap reggel gyászoló közönség gyűlt össze a szatmárnémeti székesegyházban: Erdélyi Károly frontharcos drogista lelkiüdvéért mutattak be engesztelő szentmiseáldozatot. Erdélyi Károly a román uralom utolsó szatmárnémeti áldozata.

Augusztus 30-án repült világgá a hír, hogy a bécsi döntés nekünk ítélte az erdélyi részeket. Szatmárnémetin leírhatatlan volt a lelkesedés. A szatmárnémetiek lelkendezve várták-lesték, mikor jönnek már a felszabadító honvédek. Sokan kimentek a határba. Szeptember elsején, vasárnap megint várakozók gyülekeztek a vámsorompónál, köztük volt Erdélyi Károly 44 éves drogista. A román határcsendőrök parancsnoka riasztásul a levegőbe lövetett, azután a csendőrök a várakozó magyarok közé lőttek. Az egyik puskagolyó halálra sebesítette Erdélyi Károlyt.

Szatmárnémeti utolsó vértanuját szeptember 7-én temették. Nem érhette meg, hogy lássa a honvédek diadalmas bevonulását, de magyar földben fekszik, kint a hidontúli sírkertben...

Honvédtemetés

Nagy részvét mellett, többezer főnyi gyászközönség jelenlétében temették el **ifj. Marozsán** Demeter hősi halált halt 34 éves honvédtizedest. A temetésen megjelent a katonazenekar s gyászindulókat játszott. A zsúfolásig megtelt ravatalozóteremben felesége és három kis gyermeke vette körül az elhunyt hős koporsóját. **Csutoros Sándor** ref. lelkipásztor mondott lélekbemarkoló, szép gyászbeszédet, megkapó szavakkal emlékezve meg arról, hogy ifj. Marozsán Demeter hősként életét áldozta fel hazájáért. A gyászbeszéd után megindult a gyászmenet a sírhelyhez. Marozsán Demeter koporsója után katonai kíséret haladt, majd utána a gyászközönség beláthatatlan sora. A sírnál Csutoros Sándor lelkipásztor imája és a gyászénekek után a katonazenekar a Himnuszt játszotta, miközben a hős katona temetett örök nyugalomra helyezték.

Dr Jakobovits József temetése

Tegnap nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a váratlanul elhunyt dr **Jakobovits József** ügyvédet, a Magyar Általános Hitelbank ügyészét, városi törvényhatósági bizottsági tagot. A ravatal körül díszbe öltözött városi hajdúk állottak, akik mögé sorakoztak az előkelőségek és a beláthatatlan nagyszámú gyászoló közönség. A közönség soraiban láttuk dr Kölcsey Sándor polgármestert, besztercebányai Klein László tábornokot, dr Vásáry István országgyűlési képviselőt, Ary Lajos számvevőségi főtanácsost, az ügyvédi kamara képviseletében dr Fráter Pál elnököt, dr Hódy Béla alelnököt, dr Csáthy Dezső ügyészt, Kárpáti Elemért, a Magyar Általános Hitelbank igazgatóját. Ott voltak még Fürst Mátyás, dr Nyiri Ernő, Fischer Jenő kormányfőtanácsosok, a bírói és ügyvédi kar számos tagja, az elhunytnak kartársai, barátait és az ismerősök nagyszámban.

A gyászszertartás az Izr. Dalkör énekével kezdődött, majd dr **Weisz Pál** főrabbi tartott gyászbeszédet, méltatva az elhunyt kiválóságát, melyet mint ügyvéd, a törvényhatósági bizottság tagja, mint katona a harctéren teljesített, bizonyságot szolgáltatva önzetlenségéről, hazafiasságáról és a közérdek szolgálatában kifejtett munkásságáról. Dr **Hódy Béla** az ügyvédi kamara és a kartársak nevében búcsúztatta szép beszédben, majd **Papp Lajos,** a Hitelbank helyettes igazgatója a bank és a tisztviselőtársaik nevében mondott Istenhozzádot a jó kollégának. A barátok és a frontharcosok nevében dr **Kun Miklós** megható szavakkal búcsúzott az elhunyttól, végül a sírnál dr **Hegedűs Jenő,** a Kereskedelmi Csarnok elnöke mondott megható búcsúszavakat. Az Izr. Dalkör halotti éneke mellett helyezték a sírba dr Jakobovits József hült hamvait.

Ujabb tragédia a kettős gyilkosság színhelyén

Pécs, szeptember 10. A siklósi rablógyilkosság színhelyén kedden délben újabb halálos tragédia játszódott le. A nyomozás érdekében szükségessé vált, hogy Vince Rózsi házának udvarán lévő kútból teljesen kiszivattyuzzák a vizet, mert a kútból már eddig is több hüntárgyat sikerült kihalászni. Kósa József 56 éves kútásó leereszkedett a kútba, hogy ott elhelyezze a szivattyúzáshoz szükséges benzinmotort, de munkaközben a benzingáztól megszédült, belezuhant a mély vízbe és megfulladt. (MTI.)

A posta vezérigazgatósága közli, hogy szeptember 7-én és 8-án a következő helyeken nyitja meg a postahivatalokat:

Aknasuhatag, Aranyosmedgyes, Bercányfalva, Avasfelsőfalu, Bártfalva, Mihályidószeg, Bikszádfürdő, Dragomirfalva, Érmihályfalva, Érsemlyén, Felsőróna, Halmi, Havasmező, Izakonyna, Izaszacsel, Neordina, Mezőtelegd, Nagybánya, Nagyszalonta, Rónaszék, Rozália, Sárköz, Szamosdob, Szaplonca, Szatmárudvari, Székelyhid, Szurdok, Visóoroszi és Visóvölgy.

— **Belgrád egyik villanegyedében** épülő katolikus templom építésénél súlyos szerencsétlenség történt. A templom egyik betonfala bedőlt. Három munkást holtan húztak ki a romok alól, négy munkás kórházba szállítás közben halt meg. Hat munkás megsebesült, egyet még nem sikerült kiemelni a romok alól.

— **Erdély visszatérése a fa gyorsabb szállítására késztette Szlovákiát.** Erdély visszatérte előtt a szlovák állami és magántermelők igen magas áron kínálták Magyarországnak a még hiányzó tüzifa- és fűrészanyagot. Most, hogy Erdély visszatért, a szlovák fatermelők sürgős körlevéllel fordultak a felvidéki cégekhez és jelezték, hogy megbízottaik szeptember 10-én Budapestre jönnek nagyobbarányú faeladás céljából. Ettől függetlenül a szlovák fűrésztelepek fokozottabb mértékben indították meg a már lekötött áruknak Magyarországra szállítását.

KÖZGAZDASÁG

Az új must ára 16 cukorfok mellett 60 fillérnél olcsóbb nem lehet

A szőlősgazdák borértékesítő szövetkezete kimondotta, hogy a kommerz borok árát az eddigi 6 fillérről 7—8 fillérre emeli fel maligant fokonként. Ez a határozat átvitt értelemben vonatkozik a kereskedői árakra is. A végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy bár a szüret ideje kitolódott és a mustárakat még megállapítani nem lehet, de kimondották, hogy a mustárak letörését meg kell előzni és ezért az idei must ára, feltételezve a 16 cukorfokot, 60 fillérnél olcsóbb nem lehet.

Iparok forgalma

Új iparok: Polgári Lajos képesített kőfaragó. **Román István** kocsma. **Dobár Istvánné sz. Hadházi Mária** kocsma. **Vágvölgyi Márton** cukorka, zöldségfélék. **Özv. Stepper Károlyné sz. Pap M. Jánosi Ilona** hírlapok, folyóiratok. **Király István kft.** szeszesitalok gyártása, bornak adás-vétele továbbárusítók részére. **Móricz Ilona** fehérneműkészítő. **Szabó Zsigmond** ásványolaj termék stb. adás-vétel közvet. **Szalontai István** építési vállalat. **Bugjó Péter** szatócs és egyszerű tejkimérés. **Özv. albisi Elekes Dezsőné sz. Janatka Mária** tüzifa, kőszén és faszén kereskedés. **Laczi István** telephelyről fuvarozó géperejű bérkocsi. **Thóbiás Erzsébet** kozmetikus. **Ifj. Tótfalusi Géza** kötött, szövött, divatáru, bördíszmű, illatszer, cipő és sportcikkek. **Özv. Kardos Béláné** fűszer- és csemegekereskedés. **Bodnár Géza** autó, mezőgazdasági gépek, szén, tüzifa. **Nemes dr. Kala Zsigmond** tüzifa. **Jenei Jenőné sz. Turi Margit** kocsma. **Nagy Endre** kocsma. **Erdődi Károly** vendéglő. **Pongor András** helyi szekérfuvarozó.

Megszünt iparok: Szilágyi Józsefné paplanos. **Polgári Lajos** kisebb kőfaragó. **Winter Dezső** takarmányabrak, tüzifa, szén stb. kereskedés. **Özv. Borbély Gyuláné** órás. **Danzinger Dezső** vendéglő. **Tóth és Sebestyén** építkezési anyagok előállítása. **Özv. Róth Jenőné sz. Klein Gizella** fűszer és csemege.

A szemes bab, borsó, lencse bejelentéséről

Az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosának a bab, lencse és hántolatlan borsó legmagasabb árának megállapítása tárgyában kiadott 23.400/VII. 1940. Á. K. sz. rendelete 14. és 15. §-ai a következő rendelkezéseket tartalmazzák: Minden olyan kereskedő, aki idei termésű száraz szemes babból, lencséből vagy hántolatlan borsóból 1940. évi szeptember hó 8-án külön-külön 1 (egy) mázsa vagy ennél nagyobb mennyiségű készletet tart, köteles teljes készletét az eladó nevének és lakóhelyének, a vételi egységárának és a vásárolt mennyiségnek feltüntetése mellett a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalhoz (Budapest, V., Széchenyi rakpart 6. sz.) szeptember hó 16-ig bejelenteni. A bejelentést a rendelet mellékletén közölt minta szerint két példányban kell megtenni. A bejelentést a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalhoz személyesen kell benyujtani, vagy postán ajánlott küldeményként két példányban kell megküldeni. A bejelentésre szolgáló díjmentes ürlapot a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalnál személyesen, vagy írásban kell igényelni, a bejelentésre kötelezettek azonban a bejelentőlapokat a jelen rendelet mellékletén megjelölt nagyságban és formában maguk is elkészíthetik. A m. kir. Külkereskedelmi Hivatal a bejelentőlap egyik példányát hivatali bélyegzőjével ellátva a bejelentőnek visszaadja, vagy postán visszaküldi. Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1940. évi szeptember hó 8-iki száma nyujt.

Polgármester

TERMÉNYÁRAK

78 kg-os búza 23.20, rozs 19.20, kiváló sörárpa 26.20, zab 21.10, finom búzakorpa 16.80—17, kék mák 210—216. A többi termény árfolyama változatlan. 78 kg-os száraz, rostált búza költségmentesen vasúti kocsiba rakva ab Debrecen: 21.65. Ujburgonyaárak: nyári rózsa és Gül Baba 9 P, Ella és sárga 7 P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

Előző napi maradvány 31 darab, tegnapi felhajtás 262, összesen 293 darab. Valamennyit eladták. A vásári állományból angol hússertés és felhajtás volt két darab. Árak: uradalmi zsírsertés 144, elsőrendű szedett sertés 144, középrendű 142—144, elsőrendű öregsertés 144, exportzsír, márkázott, vágóhidon átvéve, csomagolás nélkül 206, félsertés szalonnával, elsőrendű 180, félsertéshús, elsőrendű 180—186, 28 kg-os, sózott hátszalonna 198, háj 186, belföldi zsír 190, 20 kg-os hátszalonna 182—192, zsírszalonna 182 fillér kilogrammonként. A vásár irányzata tartott volt.

A DEBRECENI LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁRRA

lóból felhajtottak 235, eladtak 124 darabot. Szarvasmarhából felhajtás 1950, eladás 659 darab volt. Árak: vágó ló 45—150, sülány igás ló 85—190, közepes igás ló 195—330, jó igás ló 340—560, jóminőségű vágó szarvasmarha 56—75, közepes jóminőségű vágó szarvasmarha 46—56, sülány jó-

minőségű vágó szarvasmarha 36—46, borjú 62—92, növendékmarha 45—68, tinó, ökör 65—85, fejős tehén darabonként 230—500 pengő. A vásáron az irányzat lanyha volt.

SPORT

A DVSC az NB II Tisza csoportjának első helyén

A DVSC vasárnapi pompás győzelme után az egész debreceni sporttársadalom örömmel állapította meg, hogy a csapat javul és *ha ez a javulás hasonló ütemben folytatódik és szerencsés kiegészítést nyer néhány erősítéssel, akkor a DVSC elérheti azt, ami minden debreceni sportember vágya, hogy ismét NB-csapata lesz Debrecennek.*

Elfogulatlanul nézve a mai erőviszonyokat: négy olyan csapat van e pillanatban az NB II. Tisza csoportjában, amelyik reálisan beleszólhat a bajnokság kérdésébe: a DVSC, MÁVAG, Rusj és — pillanatnyi kikapcsolódása dacára is — a Lampart. Ha csak jelentős erősödés be nem következik a többi csapatoknál, ebből a négy csapatból kerül ki az első kettő, amelyik fel jut az NB-be.

A DVSC csapatát ebből a szempontból mérlegre téve, megállapítható, hogy e pillanatban a közvetlen védelem az egyetlen megnyugtató csapatrész. A fedezetsorban Erdei II is, Gere is jól megállja helyét, mint középhátvéd, de már a két szélsőfedezet jelentősen fel kell, hogy javuljon. Különösen Eleknél esedékes a tehetségétől várt forma kijátszása. A támadósorban, ha Kristóf játszhat, a két szélső Kristóf és Dombovári személyében meg van. Belül fokozatosan javul a csatárhármas, de hogy nyugodtan küldjük a DVSC-t a MÁVAG, vagy Rusj elleni mérkőzésre, itt erősítésre van szükség. Az erősítés tehát feltétlenül szükséges, de *csak érett tudású, klasszis játékos személyében.* A DVSC két NB II-ben végig játszott év harcaiban megedződött annyira, hogy csapata néhány klasszis játékossal feljavítva a legnagyobb feladatok megoldására is alkalmas lesz. *Viszont semmi értelme nem lenne átlagos játékosok megszerzésének a debreceni vasutasok mai hatalmas játékosanyaga mellett.*

A DVSC elől a Bocskai csapatából a DiMÁVAG elvitte Bereczet, akire pedig égető szükség lett volna. A Hungária, Taxi feloszlásával előállt játékosszerzési lehetőség is kihasználatlanul maradt. Most azonban Erdély visszatérése új alkalmat jelent, amit nem szabad elszalasztani. Jó szemmel, hozzáértéssel, olyan lehetőségekkel rendelkező csapat, mint a DVSC, meg tudja szerezni azt a néhány játékost, akire az első hely biztosítása érdekében szüksége van. Nem szabad elfelejteni, hogy a Bocskay is Erdélyből szerezte Telekit, Semlert és velük lett igazán naggyá. De a DVSC-nek az NB-re is most kell erősíteni, hogy egy bajnoki év alatt összeforrjanak az idegenből került játékosok. Az utolsó óra ez az erősítésre.

A DVSC mögött tudjuk jól olyan támogatók állnak *Koren* Emil üzletigazgató, *Abonyi* Géza állomásfőnök, *Génessy* Sándor MÁV műhelyfőnök és Hajdu László osztályfőnök személyében, akikről tudjuk, hogy *mindent megtesznek Debrecen sportjának és ezen keresztül az egyetemes magyar sportnak, kulturánk egyik szerves részének fejlődéséért.* Ennek a multban is számos, megkapó bizonyságát, példátmutató tanujelét adták. Debrecen hatalmas sporttársadalma teljes bizalommal várja személyüktől, hogy a *DVSC-én keresztül ez a 130.000 lakosú város ismét visszakapja a sportban az őt megillető helyet, ismét legyen NB-csapata...* Az új erősítési alkalmat azonban ezuttal nem szabad elszalasztani, nem szabad megengedni azt, hogy más városok, Szolnok, Budapest, Szombathely, Diósgyőr sportemberei ismét megelőzzék Debrecent abban, hogy a debreceni talajba ültesse azokat a kivételes sportértékeket, akik — a multból egy Markos, Teleki, Semler példája igazolja — éppen itt és talán csak itt tudtak az egyetemes magyar sportnak olyan csillogó nagyságaivá válni... A DVSC élre tört... annyira kezdetén vagyunk a bajnoki évnek, hogy korai volna ebből vérmes reményeket szőni, de az a hely, ahol most a debreceni csapat áll, céltudatos munkával, szerencséskezű, józsemű, föltétlenül hozzáértő erősítéssel meg is tartható... Akkor pedig egy év mulva ismét NB-csapatok játékát nézheti a debreceni sportközönség.

A DVSC vasárnap a Budapesti VSC csapatával játszik. Erős, nehéz mérkőzés előtt áll a debreceni csapat a túlkeményen játszó és kvalitásos játékosokkal rendelkező budapesti vasutasokkal szemben. A keddi edzésen jól mozgott a csapat, melynek végleges összeállítására a csütörtöki kétkapus edzés után kerül sor.

Bihari Károly eltiltásával kapcsolatban a kassai ujság valóságos „védőbeszédet" ir a DVSC-játékos mellett, aki végig abszolut sportszerüen játszott és kiállítását indokolatlannak tartja a kassai sajtó. Annál élesebben kifogásolják a játékvezető müködését.

Turul SE—Kitartás SE II. 7:1 (1:1). Góllövők: Pataki 4, Hegedüs 1, Varga 1, Bakó 1, illetve Kovács. Turul játékosok pénteken este 7 órakor összejövetelt tartanak. Vezetőség.

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

„Szórakozás" jeligére levél van a kiadóban. 1772

ALKALMAZÁST nyer férfi

Fodrászsegéd felvétetik Forgácsnál, Arany János u. 2. 19

Éjjeli portás felvétetik a Frohnerben. 1793

Jó munkás sütősegédet felveszek. Nyil utca 79. szám. 1792

Jómunkás fodrászsegéd azonnalra felvétetik. — Tüzérlaktanya. 1771

Megbizható nyugdíjas férfi borpincébe azonnal felvétetik. Péterfia 30. szám. 1787

ALKALMAZÁST nyer nő

Géphimzőnők állandó munkát kaphatnak jó fizetés mellett. — „Állandó" jeligére a kiadóba. 1786

Egy szorgalmas jó mindenes leány azonnalra felvétetik. Kinizsi u. 60. 1773

Önállóan dolgozó masamód leányokat felveszünk. Kósa kalapüzem, Piac u. 26. Gambrinus átjáró. 1723

ALKALMAZÁST keres nő

Házvezetőnőnek, nevelőnőnek német, zenekorrepetálással, ápolónőnek elhelyezkedne izr. úrinő, Hatvan u. 48, III. ajtó. 1775

AJÁNLAT

Zománcozott tűzhelyek szakszerű javítása, kiégett kályhák samottozása, kályhaköppeny készítése. Levencsik Csapó ucca 87. sz. 75 10. 15

Férfi, női, gyermek és iskolai cipők, cserkész és vadász bakkancsok legolcsóbban beszerezhető Ökrös sajátkészitményü raktárából, Sas ucca 1. 1633 10. 8.

Poloskairtás ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. szám. 1955 x. 3.

Tisztasizmát, cipőt, felelősségel készit Szilágyi divatcipész, Szent Anna ucca 6. 1130 10. 1

Bőrkabátfestés, cipőt, retikült villanygéppel festem, Nagy Károly, Batthyány 10. 1131 10 1

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József út 59 sz. telefon: 23-39 800 vv

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szücsék. 1308 11. 15

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készit „Elit" szalon, Rákóczi u. 28. 1516 10. 8

Szőrmebundáját már most készittesse el a tél beálltа előtt. Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy ucca 2. szám. 1332 10. 5.

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó 7 szobás urilakás teljes komforttal. Két rokoncsaládnak is alkalmas. Telefonszám: 24-23. vv 18

Teleki 83, Deák Ferenc sarok, volt étkezde uccai helyiség négy szobával azonnal kiadó. — Értekezni Farkas ügyvéd, Arany János 2. 1785

Uccai ötszobás lakás azonnal kiadó. Kossuth 22. 1776

LAKÁST KERES

Háromszobás lakást keresek sürgősen, közeli kertségben, vagy a városban, ahol kert is van, szeptember 15-ére, vagy október elsejére. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 1284 vv.

BÚTOROZOTT SZOBA

Lépcsőházi bejárattal utcai bútorozott szoba kiadó. Kálvin tér 3. emelet jobbra. 20

Bútorozott szoba kiadó Jókai u. 16. szám. 1789

Kapualatti különbejáratú utcai bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Simonffy 38. sz. 1790

Bútorozott utcai szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Domb utca 14. szám. 1788

Bútorozott szoba kiadó, diákokat felveszek. — Timár u. 38. 1782

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fütő felülettel, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 270 vv.

Tehenet adnék ki tejhaszonra, Jelentkezni Nyulas, Kartács u. 14. 1784

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókocsik,

eredeti régi ülögarnitúrák és alighasznált irógépek, prizmás látcsövek, nagyobb méretü perzsaszönyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók. Ingóságközvetitő ben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Hentesnek alkalmas hús hordó kocsi eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 494 vv

Remington irógép, tanulásra alkalmas, 30 pengőért eladó. Naményi iskola, Batthyány ucca 1. szám. 1421

Zsiros hordók, boros s ecetes, káposztás, darás kádak állandóan raktáron báró Györffy hordógyártási telepén, Nap ucca 4. szám, új telefon 32-83. szám. 1287 10 4

Használt ajtók, ablakok eladók. Piac u. 77. asztalosműhely. 1778

Öcska ablakok, ajtók, rollós kirakatok, nagy kapu, vízvezetékkagylók, gerendák, favödör, lépcsőfák, Wertheim-szekrény, deszkák, lécek, diófarönk, fürészpor, forgács eladó. „Turul" fatelepen, Böszörményi út 2. 1783

ELADÓ HÁZHELY

Népfürdő mellett, közvetlenül a Kassai úton, közművekkel ellátott házhelyek eladók. Értekezni: Böszörményi Béla ügyvédnél, Piac ucca 70. szám. 1008 9. 15

Villatelep a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyiló Dobsina uccában 268 négyszögöles villatelek négyszögölenként 11 pengős árban eladó. Felvilágositást ad a Kölcsönös Segélyző Egylet bankpénztára, Kossuth ucca 8 sz. 140+

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cim a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudhat a kiadóban. 5+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágositás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cim a kiadóban. 3+

ELADÓ HÁZ

Gerenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cim a kiadóban. 1+

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos cime a kiadóban. 2+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300 30 négyszögöles, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos: cime a kiadóban. 8+

ELADÓ FÖLD

Eladó Ebesen 21. Ondódon 13 hold föld és Pozsonyi út 5-A. számú ház. Értekezhetni délután 3—6 között. Teleki u. 86. 1743

FÖLDBÉRLET

Haszonbérbe adó Czuczában 4 hold, Böszörményben 12 hold föld. Varga ügyvédnél, Csapó 40/b. 1781

ELADÓ ÁLLAT

Jorksieri fajtiszta tenyészkocák eladók. 140 150 P darabja, Honvédtemető ucca 6. 1321 vv.

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cim a kiadóhivatalban. 1421 vv.

OKW négyüléses Meisterklasse alkalmi áron eladó. Szoboszlay, Széchenyi 24. 1791

DIÁKOT KERES TELJES ELLÁTÁSRA

Tanítócsalád, középiskolás leányokat teljes ellátásra elfogad. Cim: Borz ucca 3. 1314

ÉLELMISZER ITAL

„Mega" borozóba kitünő fajborok érkeztek, ötéves bor már 90 fillértől kapható Dobárnál, Csapó ucca 39. 1369 9. 21.

Veszek napi 10—12 liter tejet korán reggeli szállításra. Kaposvári János, Miklós ucca 22. 1777

OKTATÁS

Fürészpor száraz, kapható Hid u. 12. Telefon 21-31. 11

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egy nagy szoba mellékhelyiségeivel kiadó. Szappanos u. 11. szám. 1780

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kettő szoba, előszoba, s konyha, kamara, pince, fáskamara, novemberre szép tiszta, virágos udvarban kiadó. Hatvan u 24. szám. 877 vv.

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: DR. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY